

NARODNI LIST

Išnja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljave (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so poštnine proste. — Uredništvo: Schillerjeva cesta Mtev. 3.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — Posamezna številka stane 10 vin.

Oglasi se računajo po 12 vinarjev ena petič vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Napredno gospodarsko delo.

V vzgled, kako bi trebalo povsod z naše strani v prospeh kmetijstva delovati, prinašamo danes na tem mestu daljše poročilo o delovanju c. kr. kmetijske podružnice v Št. Jurju ob J. ž., ki je imela 1. t. m. svoj redni občni zbor. Evo:

V nedeljo dne 1. majnika se je vršil občni zbor šentjurske podružnice c. kr. kmetijske družbe v gostilniških prostorih g. Rud. Doboviška.

Podružnični predsednik veleposestnik g. Josip Podgoršek je vodil zborovanje, ga ob treh popoldne otvoril in pozdravil vse navzoče, osobito g. ravnatelja kmetijske šole Belleta, g. strokovnega učitelja Zidanška, člani iz Slivnice, Dramelj in Kalobja ter omenil v nadaljnjem govoru, da je podružnico zadel težka izguba s smrtjo neumorno delavnega predsednika in ustanovnika, za kmetijstvo kakor za celoten narod velizaslužnega g. ces. svetovalca dr. Gustava Ipavica. V znak globokega spoštovanja do dragega nam pokojnika so se vsi zborovalci dvignili s sedežev ter zaklicali: Slava mu!

Nadalje je omenil g. Podgoršek v jedrnatih besedah razne velike zasluge dr. Ipavca, osobito, da smo dobili v Št. Jur deželno kmetijsko šolo, kar je po velikem delu sad njegovega prizadevanja. Zatem je oddal besedo odborniku Drogenigu, ki je podal tajniško in blagajniško poročilo. Iz tajniškega poročila posnemamo, da je podružnica v pretečenem letu dobi imela 80 sej in zborovanj, več ekskurzij (izletov), kapunarski, čebelarški in drenažni tečaj. Predavali so pri podružničnih zborovanjih gg. strokovnjaki: živinorejski nadzornik Jelovšek, potovalna učiteljica Goričan in sedanji ravnatelj Belle, vodja deželnega kulturnega oddelka nadinžiner Sinnreich, predsednik I. štaj. perutninarskega društva Otmar Maldeghem, dež. živinozdravnik Uršič, Podgoršek in Drogenig.

Kmetijska podružnica je pospeševala vse kmetijske panoge:

1. **Govedorejo:** nabavila je za člane 6 bikov plemenjakov čiste muredolske pasme po subvencijski ceni, udeležila se je predlanske razstave za goveda v Gradcu in je bila vsa vposlana živina odlikovana.

2. **Svinjerejo:** naročilo se je 18 subvencijskih merjascev, katerih zarod je že zelo razširjen in je splošno hvaljen, istotako smo poslali k lanskim razstavam v Gradcu merjasce in prasice in je vse bilo odlikovano; dvoje jih je dobilo prvo darilo.

3. **Perutnistvo:** Po znamenitem in zelo zanimivem predavanju g. Maldeghema se je jela podružnica tudi pečati s povzdigo perutnistva ter je naprosila osrednji odbor za plemo sulmdolske kure ter je razdelila 23 petelinov in dva roda te vrste; perutnino je večidel iz lastnih sredstev nakupila, drugo je

podarila c. kr. kmetijska družba. Ker se je sulmdolska kura kot dobra jajčarica takoj priljubila našim gospodinjam, je podružnica, da se to plemo hitro razširi, razdelila blizu 500 jajec za valjenje; razventega so morali posestniki, ki so oskrbovali rode sulmdolskega plemena, dajati jajca proti zameni za valjenje, tako da je to plemo že precej razširjeno.

4. **Negovanje travništva in krmskih rastlin:** preskrbelo se je vsakoletno za člane večje množine travniških semen za prenovljenje travnikov ter se je tudi vplivalo na to, da se že sedaj veliko nemške detelje (lucerne) seje, ki je skoroda najboljša piča, bodisi zelena, bodisi mlado posušena.

5. **Razdelilo se je med člane kakor tudi nečlane 27 goitnih cevi,** ki so se že vse hvalevredno rabile in se je marsikatero govedo rešilo pogina; istotako se je v podružničnem okolišu zelo živo razvilo cepljenje svinj proti takozvani »rdeči boleznii«, katera je poprej razsajala kot kvinjska kuga in je marsikateremu kmetu izpraznila cel hlev. To cepljenje tako dobro upliva, da pri nas ni zaznamovati niti enega slučaja, da bi bile cepljene svinje na tej kugi zbolele ali poginile.

To je vsekakor neprecenljive vrednosti in gre na tem mestu tudi našemu vrlemu in delavnemu sotrudniku dež. živinozdravniku g. Antonu Uršiču javna zahvala in priznanje.

6. **Glavno delo podružnice v pretečenem letu je bilo oskrbovanje »Jubilejne mlekarne«.** Kupila je zemljišče in postavila moderno in vsem zahtevam odgovarjajoče poslopje ter to opremila z najboljšimi stroji in pripravami. Na željo c. kr. poljedelskega ministerstva je kmetijska podružnica preustrojila svojo mlekarno v samostojno zadrugo z lastno upravo in posebnim načelstvom in nadzorstvom, katero prav marljivo deluje.

7. **Vinogradništvo:** Preskrbelo se je članom vsakoletno potrebno tršje, cepljeno in necepljeno ter se je brezplačno razdelilo večjo množino cepilnega gumija. Podružnica ima 8 trsnih, 3 drevesne škropilnice in 4 pahalnike na meh, razdeljene po potrebi med člane, ter jih člane kakor vse druge podružnične priprave brezplačno uporabljajo.

8. **Navajalo se je člane in kmetovalce sploh ob vsaki priliki k zboljšanju in zračenju hlevov,** k napravi gnojničnih jam (vrednost gnojnice znaša na odraslo živinče čez 40 K na leto); istotako se je splošno upeljalo gnojenje z visokoodstotno Tomaževovo žlindro in 40% kalijevo soljo. Drenažni tečaj, ki ga je priredila podružnica v drugem poslovnem letu, je tudi že rodil sadove, in že pridno osušujejo pametni posestniki omlakužene travnike in plazove; podružnica je izposlovala za te 40—60% državnih in deželnih podpor. Podružnica ima tudi svoj trijer ali čistilnik, ki je velike važnosti za semenska žita.

Iz blagajniškega poročila je posneti: Podružnica je imela v pretečenem letu 1909. dohodkov kron 1544.98, stroškov K 1426.67, torej je blag. preostanka za l. 1910 K 114. Članov v letu 1909 je bilo 225. Iz imetja razpuščenega cesarjevič-Rudolfovega sadjerejskega društva se je izkupilo po odbitku stroškov K 574.14. Podružnica je prispevala k vodovodu podružnične mlekarne v starem lokalu K 200. Prometa je bilo v letu 1909 samo pri podružnici brez podružnične mlekarne, ki je imela ločeno knjigovodstvo, K2857.65.

Izrekla se je želja, naj podružnica in jubilejna mlekarna kot gospodarske organizacije roko v roki v korist našega kmetijstva tudi nadalje tako in še uspešneje delujeta.

Tajniško in blagajniško poročilo se je vzelo s popolnim zadovoljstvom na znanje ter se je izrekla poročevalcu Drogenigu zahvala in priznanje.

G. Drogenig se je zahvalil za izkazano mu priznanje in zaupanje ter omenil, da, kar je storil za kmetijsko podružnico, je storil rad, ne oziraje se na razne mu stavljenе zapreke kot zvest in trden agrar, z najboljšo željo, da bi prišla sredstva velike agrarne organizacije, c. kr. kmetijske družbe, vsakemu kmetu, ki se ji pridruži, v korist. Prosil je, naj se njega v bodoče ne voli več v odbor, ker je s posli drugostransko preobložen. Obljubi, da ostane zvest član in sotrudnik kmetijske podružnice.

Pristopilo je nato več novih članov.

Nato se je prešlo na volitev predsednika in odbora. Podpredsednik g. Podgoršek se enkrat omenja izgubo podružničnega predsednika. Obrne se s prošnjo do ravnatelja g. Belleta, naj prevzame predsedstvo podružnice, kar je izzvalo med zborovalci nepopisno navdušenje. G. Belle je naposled na vsestransko prošnjo, kljub temu da mu uredba in vodstvo slov. dež. kmetijske šole veliko truda da, tudi izvolitev sprejel ter obljubil, kar je v njegovi moči, za podružnico storiti.

V odbor so bili soglasno brez vsakega ugovora in z navdušenjem izvoljeni:

za **podpredsednika** g. Jože Podgoršek, veleposestnik v Vrbnem,
za **tajnika** g. Zidanšek, strokovni učitelj dež. kmetijske šole,
za **tajnikovega namestnika** g. Karl Kveder, učitelj v Št. Jurju,
za **blagajnika** Anton Sivka, nadučitelj v Šent Jurju,
za **blagajnikovega namestnika** Anton Uršič, deželni živinozdravnik, Št. Jur.

V odbor:

za Lokarje in okolico: pos. Blaž Urleb, Lokarje,
za Podgrađ: pos. Anton Vrečko, Pešenca,

LISTEK.

Ljudska knjižnica.

(—è.)

Govoril sem že o fari šentpeterski; nisem je ne pohvalil, ne grajal, zato, ker je pač taka, kakor jih še veliko po mili naši slovenski domovini: hribovita na duši in telesu kakor tudi po svoji legi. Tudi danes je ne mislim opisovati, ker ni nič težjega kakor pisati resnico z bojaznijo v srcu, da se kdo ne čuti prizadetega. In ta bojazen je v moji duši — saj se mi je že pripetilo, da sem napisal: „kako dober človek je naš župnik“, pa so dejali: „Glejte ga, po farjih udriha!“ — Zato bom govoril samo o ljudski knjižnici v šentpeterski fari. Da ne bo na koncu razočaranja in se mi ne bo očitalo, da pišem zato, da se brez potrebe muči fantazija, povem naprej, da se ta ljudska knjižnica še ni ustanovila. Tako torej pričnem z božjo pomočjo!

Vsa stvar se je godila v tistih časih, ko so opustili vsi naši politični in nepolitični dnevniki in nednevnik, sploh vsi naši mnogobrojni časopisi pot napadanja, sumničnja, opisovanja napak političnih nasprotnikov, sploh vso pristno domačo politiko in začeli pisati o potrebi pouka narodu. — Takole je bilo takrat: izšel je članek „Ljudstvu kruha!“, pa ni bilo niti črkice o tem, da bi na pr. ne hotela dati večinska stranka kruha in jo

zato manjšinska napada — ne; bil je le poučen in temeljit članek, kako spraviti ljudstvo do višje naobrazbe. Tako so pisali vsi listi in nevarnost je bila, da nam ostane konečno samo en dnevnik ali še celo samo en tednik, in še ta bi ne imel naročnikov, pač pa dosti dopisnikov: ker naročnik hoče senzacionalnosti, ne pa pouka. — Takrat so se tudi ustanovljala na vseh straneh nepolitična izobraževalna društva: otvarjale so se ljudske knjižnice — z mrzlično naglico iz z velikim pridom so delale razne eksekutive narodnega in nepolitičnega dijaštva in drugih slojev, ki jim je mar narod.

Tako — zdaj sem povedal, kaj je bilo vzrok, da je mogoče danes govoriti o ljudski knjižnici v fari šentpeterski.

Takrat je živel tam še mlad, za reševanje naroda zavzet učitelj, ki ga je vrgla usoda in dobrota dež. šol. sveta v to posvečeno faro, da naj tam deluje — kakor je zahtevala od njega organizacija — v šoli in zunaj šole.

Pa je začel. Prevdarjal je — ali bi ne kazalo ustanoviti... ne, niti ustanoviti ne — kar tako čisto na tihem in mirnem začetih s knjigami; potem šele — je računil — ko bodo ljudje zavzeti za knjige, pa pričnem pod imenom „Bralno društvo“, ali „Ljudska knjižnica“. Bralno društvo mu sicer ni posebno prijalo, ker je občutil njega bridkost kot tajnik, knjižničar, blagajnik in poleg predsednika kot ves odbor obenem že v dveh farah tam na prostranih poljanah, kjer vidiš nad

sabo celo večjo krpo neba kakor v taki šentpeterski fari. Zato se je nagibal bolj k „Ljudski knjižnici“. Poučil se je o njenem bistvu, pisa, raznim že vplivnim gospodom, ki so bili tudi znanj kot ljudski knjižničarji, pa so mu pošiljali dobre nasvete, ki jih je potem prebavljaj doma za večerjo. Konečno je mislil, da že ve, kako je ustanovljati take reči. Neke nedelje zjutraj po maši je bilo slišati, kako je oznanjal občinski pot na kamenu, naj bi se zbrali popoldne po večernicah ljudje v šoli, kjer bo jim povedal učitelj nekaj novega.

„Kdo —?“ „Kaj —?“ „Nekaj novega?“ „Ali bi rad zasejal hudičevu seme v našo dobro, mirno faro, kakor delajo antikristovski predhodniki že po drugih krajih — o čemur so pravili gospod v cerkvi?“

Tako so se menili možje pred cerkvijo, nazigali pipe, modro gledali in sklenili, da gredo pogledat, kaj bo.

No, in popoldne je že bil učitelj vesel, da so ljudje tako ukaželjni; zdeli so se mu obrazi inteligentni in res je bil ves srečen — zakaj mislil si je, da so poleg ukaželjnosti ti dobri blagi farani celo kakega uka potrebni. Pa je začel:

„Dragi soobčani! Kakor vam gorica noče več tako dajati samaodsebe, kakor se je godilo to poprej itd.“ — kaj bi ponavljaj ves govor? Bil je pač tak, kakršnih je slišati po vsej naši mili domovini in kakršne objavljajo danes naši listi, če nimajo nobenega drugega gradiva in so urednik

za Grobelno in okolico: pos. **Jos. Grejan, Grobelno**,
za Hruševce in okolico: velepos. **Franc Zdošek, Anderburg**,
za Sv. Primož in okolico: pos. **Anton Guzej, Št. Primož**,
za Podgorje in okolico: pos. **Ignac Čretnik, Podgorje**,
za Dramlje in okolico: velepos. **Tomaž Mastnak, Šedina**,
za Kalobje in okolico: pos. **Miloš Jarnovič, Dramlje**,
za Slivnico in okolico: **Tomo Kurbus, nadučitelj v Slivnici**.

Zatem je povabil novi predsednik g. ravnatelj Belle vse zborovalce, da si ogledajo kmetijsko šolo. Vsi so se z veseljem odzvali vabilu in sta nam gg. ravnatelj Belle in strok. učitelj Zidanšek z veliko prijaznostjo razkazala celo uredbo krasne šole; posebno zanimivi so goveji in svinjski hlevi. Pokazala sta nam tudi vse poljedelske stroje, katerih bi se marsikateri dal porabiti tudi v manjših gospodarstvih ter je upati, da še več kmetov naroči Sackov plug in kultivator, ter da si nabavijo gnojnične vozove. Prav ukusno je urejena tudi šolska mlekarna. Sploh vse nas je zelo zanimalo. Tako je poteklo to nad 4-urno zborovanje, ki lahko vsakemu, kdor le hoče, veliko koristi, ker je mnogo koristnega videl in slišal.

Ko smo se okoli sedme ure poslovili od zavoda, se je g. Podgoršek zahvalil gg. Belletu in Zidanšku za njiju trud z željo, da bi nam še večkrat priredila toli zanimiva in poučna zborovanja. Vi pa, kmetje, pristopajte pridno k kmetijski podružnici. Ona je edina naša stanovska organizacija, ki ima za namen povzdigo kmetijstva in varstvo kmetijskih koristi; pa tudi tukaj velja: več ko nas je, več dosežemo.

Shod narodne stranke pri Sv. Bolfenku nad Središčem.

dne 1. maja je bil sijajna manifestacija narodne misli v spodnjem delu ormoškega okraja. Gotovo nad 300 ljudi, po večini Bolfenčanov, pa tudi sosedov od Miklavža in iz Središča je bilo zbranih pri gosp. Jakobu Zabavniku v Jastrebcih. Ker so bile sobe seveda premajhne, se je vršilo zborovanje na vrtu. Predsedoval in vodil je zborovanje g. Fr. Zabavnik ml. O dogodkih v državnem in deželnem zboru je obširno in temeljito razpravljal g. dr. Gvidon Serneck iz Ormoža. Ožigosal je sedanji vladni sistem kot pomenčevalen in Slovanom krivičen, ostro je kritikoval postopanje Aehrenthalovo v zunanje politiki, ki je naložilo prebivalstvu toliko novih davkov, govoril je o predlogih vlade glede davka na vino in drugih nameravanih davščin; dalje je razpravljalo o deželnem zboru, o slovenski obstrukciji tamkaj in o sramotnem umikanju slovenskih klerikalnih poslancev, o novih deželnih dokladah, o trimilijonskem posojilu, ki ga je najela dežela brez dovoljenja deželnega zbora in brez protesta s strani slovenskega deželnega odbornika Robiča in strani klerikalnega časopisa itd. — Urednik V. Spindler iz Celja je razpravljalo dopolnilno k izvajanjem predgovornika o nameravanih davkih na žganje, na pivo, na vžigalice, dalje o novih deželnih davkih in o nekaterih zadevah, ki pridejo v bodočem zasedanju deželnega zbora v razpravo. Obširno je razpravljalo o vprašanju bernje ali zbirce, ki jo je označil kot za duhovščino sramotno in poniževalno, na drugi strani pa v občinah, kjer je že odkupljena, kot izsesavanje ljudstva. Na to je prešel k pravemu svojemu predmetu ter razpravljalo o očitaniu nasprotnikov narodni stranki, posebej o tem, je li res narodna stranka ruši in zatira vero. Dokazal je, da narodna stranka v svesti si svoje resolucije na ustanovnem občnem zboru stranke v Celju 8. dec. 1906 glede stališča stranke nasproti veri ni do danes storila niti najmanjšega koraka, ki bi bil sposoben omajati versko prepričanje našega ljudstva. Slabo spričevalo bi bilo za našo duhovščino, ako bi bila

preobloženi z nujnejšim delom. Govoril je o potrebi pouka izgovorjene in zapisane besede — da, tudi zapisane in je tako prešel na knjige, na njih vrednost, pa na čitanje itd. — kakor je to potreba in navada. — Že med govorom so tam v kotu trije začeli kupčijo za mladega voliča — postajali vedno glasnejši in konečno je bilo vse občinstvo okoli njih, ki so kričali, udarjali z rokami, iz navade kleli, se pridušali in lagali — vse kakor je način živinskih kupcev in sejmarjev.

Učitelj je hotel napraviti mir, pa ga je kipec pozval, naj mu pomaga napraviti kupčijo ali pa naj izgine, da ne bo na poti. Eden razumnejših mož mu je še razložil, da imajo kmetje v šentpeterski fari čas za živino, polje, gorice in kleti — za knjige pa ne; tedaj je pač zaključil sestanek molče in pustil sejmarje.

Tako se je godil in završil prvi korak k izobrazbi ukapotrebne, pa ne ukaželjne fare šentpeterske.

Če bi bil kdo drug, bi obupal — učitelj pa je imel upanje tako trdno kot martinček življenje: izgubi pol trupla, pa mu zraste nova polovica. — Sklenil je vendar takorekoč ustvariti „Ljudsko knjižnico“; čisto ustvariti, ker nič ni imel, iz česar bi jo naredil. Sedel je in pisal mile prošnje in jih pošiljal slovenskim listom: kako potrebna bi bila knjižnica za pouk naroda šentpeterskega, za njega obstanek itd. in vsepovsod je ponižno pripomnil, „da se sprejmejo hvaležno vsi prispevki

narodna stranka, o kateri nasprotniki vedno pravijo, da obstoji iz par celjskih škriccev, sposobna pravo vero ljudstvu iztrgati iz src. Res pa je, da duhovščina sama dandanes po večini nastopa tako, da ljudstvo mora začenjati izgubljati vero v njene nauke, ker gospodje duhovniki vedno drugače delajo in drugače uče. Ne zoper vero se bori narodna stranka, ampak zoper izrabljanje vere v politične namene, v dosego politične moči in nadvladja nad ljudstvom, t. j. zoper klerikalizem. Ostro se je obračal govornik tudi proti zadnjemu misijonu pri Sv. Bolfenku, ki ni bil prirejen v to svrhu, da bi se v ljudstvu utrdilo versko prepričanje, ampak je bil nepretrgana vrsta hujskanja proti »narodni stranki« in »Narod. Listu«, hujskanja dece proti staršem, hujskanja žen proti možem itd. Prišlo bo vsled neprestanega hujskanja duhovščine s prižnic in v spovednicah in vsled neprestanega obrekovanja političnih nasprotnikov od strani duhovščine tudi na Slovenskem sčasoma do razmer, kakršne so danes na Češkem, da se bodo cerkve vedno bolj praznile. In ne narodna stranka bo tega kriva, ampak hujskajoča duhovščina. Narod. stranka in njeno časopisje pa vkljub najhujšim napadom s strani klerikalnih poglavarjev in klerikalnega časopisja ni krenilo z začitane poti: bori se dosledno proti zlorabi vere za dosego politične moči, proti gospodstvaželnosti posameznih stanov nad ljudstvom, bori se za demokratičnost v našem javnem življenju. Izven cerkve duhovnik ni nič več ko kmet ali obrtnik, vsi imajo enako pravico soodločevanja v javnem življenju in komanda kateregakoli stanu nad narodom mora prenehati. »Narodni List« bo dosledno zastopal to načelo in se bo odločno in vstrajno boril za ljudsko neodvisnost. Nato je spregovoril še na naslov mnogobrojno zbrane napr. mladine ter izrazil željo, naj vstraja na začitani poti dela, naj pridobiva vedno nove člane mladinski organizaciji in naj ne pusti, da bi miklavževski kaplan Štuhec zaslužil boljšo mladino v vrstah brezpomembnih Marijinih družb ali dekliških zvez. Govor urednika Spindlerja je napravil na ljudstvo globok utis in je bil sprejet z viharnim odobravanjem. Uspeh se je tudi takoj po shodu pokazal, ker je takoj pristopilo lepo število novih članov k mladinski organizaciji in kupilo mladinske znake, na drugi strani pa se je zglasilo več novih naročnikov »Narodnega Lista«. Govorili so še gg. župan Šinko, Vrabl, Fr. Zabavnik. Konečno so se prejele sledeče resolucije: 1. Zborovalci, zbrani na shodu narodne stranke pri Sv. Bolfenku nad Središčem dne 1. maja 1910, z ogorčenjem jemljejo na znanje poročilo, da slovenski klerikalni poslanci v graškem deželnem zboru ne nameravajo vstrajati v započetnem boju proti krivicam nemške večine, ter pozivljajo slovenske poslance, naj ne odnehajo, dokler se ne spremeni Slovincem krivični sistem v deželni upravi; 2. odločno obsojajo hujskanje po prižnicah in spovednicah zoper politično drugače misleče ljudi in liste, osobito z ozirom na zadnji misijon pri Sv. Bolfenku, ter želijo, da duhovščina preneha z izrabljanjem verskih čustev ljudstva v gospodovalne namene. — Nato je predsednik lepih navduševalnih besedav zaključil shod. — Čulo se je prvotno, da je nameraval kaplan Štuhec od Sv. Miklavža priti na shod, da bi ga »razbil«, a premislil se je in je sklical na isto uro shod za Marijino družbo. Kaplan Štuhec si je stavil za cilj poklerikaliti Sv. Bolfenk, to trdnjavo napredne misli, ter tako po navodilih generalissima dr. Korošca osamiti Središče, ves ostali okraj pa pritegniti v črni tabor. Prepričani smo pa, da se mu to ne posreči.

Naši stanovi za slovenski jezik.

Nič ni čudnega, temveč je naravno in upravičeno, če se tudi obrtniki potegujejo za pravice slovenskega jezika. Za izgled ne samo vsem obrtnikom, temveč tudi vsem drugim stanovom, zlasti inteligenci priobčujemo naslednji hvalevredni slučaj:

Čeplak Jurij, čevljarski mojster na Gorici, je odklonil sprejem samonemškega pisma delavske zavarovalnice zoper nezgode v Gradcu tem nači-

v knjigah in denarju.“ Slovenski listi so radovoljno odprli svoje predale tem prošnjam — kar je gotovo hvalevreden dokaz velikega zanimanja za povzdigo naroda in njegove prosvete...

Kdo ve, kdo je bil tisti, ki je prinesel fari šentpeterski na nos nakano njihovega učitelja? Preveč bi jih sumničil, če bi rekel, da so sami našli to v listih — no, bil je dober človek, pridejal še boljšo besedo in napravil najboljšo delo. Hudi so bili možje, čemerno so se držale ženice, naskrivoma so se režali deca — in prav so imeli: bili so čudoviti preroki uspeha učiteljevih prošnja. Ostale se namreč glas vpijočega v puščavi.

No — ne opravljajmo! Se so društva, še so posamezniki, ki skrbje za povzdigo prosvete med prostim ljudstvom — in tako je dobil učitelj lepega dne dva težka zavoja po pošti. O, kdo — odkod — za koga? Dva težka zavoja knjig od slavne Mohorske družbe. Veselo srečo je začutilo nčiteljevo srce: „Još Hrvatska ni propala.“ — Poštne in dostavnine je plačal tako blizu treh kronic — o j, z bogom parkratna večerja! Temelj ljudske knjižnice je tu! Odprl je zavoja in našel lepo zbirko molitvenikov in še nekaj knjig pobožnovzpodbudne vsebine. Mož pa je imel humor; vedel je tako, da si je kupil podkurjave za mrzlo, vetrovno zimo...

In zato se ljudska knjižnica v fari šentpeterski še ni ustanovila!

nom, da ga je predložil pri občini Kokarje z izjavo, da nemškega dopisa ne more vzeti na znanje, da torej zahteva v smislu zakona slovenski dopis. Tej zakoniti zahtev se je pridružila tudi občina, na kar si je imenovana zavarovalnica v nemščini predrznila odgovoriti, da ona, čujte, ni dolžna slovensko odgovarjati, njen poslovni jezik je samo nemški.

Proti temu predrznemu zakonolomstvu delavske zavarovalnice se je Čeplak Jurij z občino vred pritožil na c. kr. namestnijo v Gradcu. Oba pritožnika sta se v svoji skupni seveda slovensko pisani pritožbi sklicevala na zakonito dejstvo, da je c. kr. namestnija najvišja izvrševalna oblast v deželi, da je torej v smislu avstrijske ustave njena dolžnost za to skrbeti, da bode delavska zavarovalnica zoper nezgode v Gradcu tudi nasproti svojim slovenskim udom izvrševala obstoječe zakone, da jim bo v smislu člana XIX. državnega osnovnega zakona z dne 21. decembra leta 1867. držav. zak. broj 142 dopisovala v slov. jeziku.

Temu razlogu se namestnija ni mogla izogniti. Pomagalo je. Čeplak Juri dobiva odslej od tega zavoda dopise in tudi naslove zunaj na ovitkih v slovenskem jeziku.

Čeplak Jurij je priprost čevljar, a zavednost njegova ga povzdiguje nad ono slovensko inteligenco, ki doslej ni niti z mezinem mignila za pravice slovenskega jezika.

Kar je storil Čeplak Juri za pravice slovenskega jezika v svojem delokrogu, to lahko stori vsak obrtnik, kmet, posestnik, trgovec, duhovnik, učitelj, odvetnik itd. vsak v svojem delokrogu, zlasti zmora v tem oziru vsaka občina, ki je, če se sme primerjati malo z velikim, takorekoč državnica v državi.

Jz političnega sveta.

Državni zbor je danes zopet začel poslovati. Na prvem mestu dnevnega reda je sprememba poslovnika.

Punt na Turškem. Zadujič smo že poročali, da se je uprl v severnem delu Turčije, v takozvani Albaniji, narod z imenom Arnavti. Upri so se, ker so pod prejšnjimi vladami imeli to prostost, da so živeli ob ropu in umorih, zdajna turška vlada pa jim je to zabranila in jim celo naložila plačevanje davkov. To je bilo zanje nekaj nezasišlanega in vzdignilo se jih je kakih 30—40000. V prvih bitkah so turške čete, ki jih je bilo manj, pobili, ko so se pa vrste turške vojske pomnožile, so bili Arnavti vedno tepeni in so se morali končno umakniti. Splošno se sodi, da je vstaje konec. Turčija bo zdaj napravila med Arnauti red.

Cesar pojde 11. t. m. v Budimpešto in ostane tam do 4. junija.

Björnstjerne Björnson, veliki norveški pesnik, je po dolgih mukah v Parizu umrl. Pokojni duševni velmož je bil iskren prijatelj in zagovornik Slovanov.

Hofrichter, znani nadporočnik, ki je prilično pred letom dni poslal raznim častnikom v zavojčkih kroglice, češ da so zdravilo, a je bil v njih strup in se je eden častnikov res zastrupil, je bil zdaj že ves čas v zaporu, ker je preiskava še vedno trajala. Do 21. aprila je vedno tajil, ta dan je pa preiskovalnemu sodniku priznal, da je kriv.

Prejšnjemu sultanu Abdul Hamidu, 68-letnemu starcu, je ena njegovih žen porodila otroka. Kaj bo pa tudi sicer delal na stare dni?

Svoboda na Madžarskem. Na Ogrskem bodo v par mescih volitve v državni zbor. Da se poleg Madžarov gibljejo tudi drugi narodi, osobito Slovaki, je jasno. Toda Madžari se smejo kregati po shodih, pretepatvati in klati, Slovaki pa še shodov ne smejo imeti. Tako je voditelj Slovakov dr. Hodža za 1. t. m. sklical volilni shod v Senicah, a madžarske oblasti so ga prepovedale. Tako „viteštvo“ in svobodoljubnost.

Beležke.

„Štajerc“ se jezi, ako se mu reče, da je protestantovski, češ da na Avstrijskem imajo vse vere ednako pravico in da celo turška ni „vun vzeta“. Zakaj pa „Štajerc“ nikdar ne pove, da imajo na Avstrijskem tudi vse narodnosti ednake pravice in da tudi slovenska ni „vun vzeta“.

Slovenske posojilnice so „Štajercu“ trn v peti, češ da niso pod oblastveno kontrolo. Ali svoječasa šentlenarčka nemškutarška šparkasa, ki je falirala, tudi ni bila „pod oblastveno kontrolo“?

„Štajercijanska kri“ se baje pretaka po žilah nekega brezuniškega nemškutarja. Čudno! Mi smo poznali doslej „slovensko“, „nemško“ itd. kri, za „štajercijansko“ še doslej nismo vedeli. Pa nam je dejal n-ki hudomušnež, da se imenuje zmes oslovske, volovske in kozlovske krvi — „štajercijanska“. Že mogoče!

a Slovansko jadransko zdravilišče. Na otoku Malinski kvarnerskega otočja se bode uredilo moderno slovansko morsko zdravilišče in to bo velikega pomena, prvič, ker bode edino slovansko in drugič — ker bode prvo. „Naša Sloga“ iz Pulja poroča, da bode za prvo silo dovolj 200.000 glavnic. Ljubljanska kreditna in jadranska banka bode prevzela izdaje delnic po 200 K. Pravila bodo v najkrajšem času predložena vladi. Malinska vsebuje vse naravne in klimatske udobnosti in zdravilišču je zagotovljena krasna bodočnost.

v G. deželni poslanec dr. Korošec prosluli zastopnik delavcev in siromakov sploh v deželni zboru, še vedno ni pojasnil, zakaj se ni zavzel za podpore svojim volilcem, kateri so tudi trpeli po toči. Pojasnite, somišljeniki, ljudstvu, kako „deluje“ za njega dr. Korošec!

a Priznalno diplomo je dobila „prva južnoštajerska vinarska zadruga v Celju“ od „društva za varstvo avstrijskega vinogradništva“ na predlog razsodišča državne poskušnje sortnih vin leta 1909. Zadruga se pod vodstvom strokovnjaka g. K. Vargazona lepo razvija in je upaci na najboljše uspehe njenega dela v korist naših vinogradnikov.

v Vse se draži. Te dni so prijatelji snage zvedeli neprijetno vest, da se je bilo podražilo. — Zopet se čuje, da je sklenilo društvo tovarnarjev za platno podražiti platnene izdelke za 12—20 %.

Iz finančne službe. Kakor smo že poročali, je stopil sedaj podpredsednik dež. finančnega ravnateljstva baron Mensi na lastno prošnjo v pokoj; za namestnika mu je imenovan ministerijalni svetnik v finančnem ministerstvu dr. Engelbert Pilz pl. Wernhof. — Imenovana sta za davčna oskrbnika davčna oficijala Alojz Kovačič in Franc Zenz.

Iz deželnega šolskega sveta. Imenovan je za nadučitelja v Tepanjah pri Konjicah def. učitelj v Čadramu Franc Kerhlanke. — Imenovana sta definitivno za Negovo Jože Korošec in Marica Ros istotam; za Marijo Snežno pa učitelj na knjiški okoliški šoli Frid. Kožuh in učiteljica v Čadramu Alojzija Gorjak.

Poučni tečaj za čevljarje in sicer o prirejanju usnja in nabavljanju ostalih čevljarjskih potrebščin priredi štajerski obrtno pospeševalni zavod. Prijavitelji se je treba pri vodstvu v Gradcu (Burgg. 13).

Omejujmo pijančevanje! Kdor se hoče poučiti o strašnih posledicah, ki jih povzročata alkohol v človeškem telesu, naj si naroči knjižico, ki jo je izdal naš urednik Vekoslav Spindler. Knjižica nosi naslov »o alkoholizmu« in stane po pošti poslana 60 vinarjev. Kdor si jo hoče naročiti, naj pošlje znesek 60 v. vnaprej v znakom obenem v pismu, v katerem knjižico naroči. Pisati je na naslov: Vekoslav Spindler, urednik, Cefje. Somišljeniki, širite knjižico, ker je nujno potrebno, da se ljudstvo v tem oziru pouči, osobito v krajih, kjer je pijančevanje v polnem cvetu.

Lastovice so tu že nekaj dni, ali iz večih krajev prihajajo poročila, da jih je na žalost vedno manj. Temu so krive vremenske nezdode, ki ugonabljajo ljubezne ptice selivke, še bolj pa nenasitni Lahi, katerim vlada ne brani pobijati koristnih ptic.

Celjski okraj.

V nedeljo, 8. majnika gremo v Celje. Tam se vrši v vseh notranjih prostorih Narodnega doma velika veselica v prid Ciril-Medodovi družbi. Sodelujejo vrli Vrančani s pevskim zborom vranske Ciril-Medodove podružnice, nadalje Celjska narodna godba in končno Celjsko pevsko društvo s predstavo »To sem bil jaz«. Naše dame že marljivo pripravljajo razne šotore za »bodrilo in krepilo«; tudi imeniten srečolov z velikanskimi dobitki se obeta. Razstavljen bo tudi komet. V posebnem oddelku se bo predavalo in pojasnjevalo o zadnjih dnevih zemlje. Tam se bodo dobili tudi praktični nasveti, kako se treba zadržati v teh slednjih dnevih pozemeljskih muk. Videto bo razne redkosti, kakor afrikanskega raka, lunin mrk iz l. 1848., zemljevid pekla in vic itd. itd. Torej na svidenje. Vstopnine je samo 60 v. Jed in pijačo ima vsakdo zastoni, ako mu jo kdo plača.

c Št. Jur ob Juž. žel. Na zadnje dopise v „Gospodarju“ povemo klerikalnemu dopisniku prav na kosmata ušesa: Ne izzivaj nas, sicer ti znamo povedati marsikaj, da ti bo zvenelo še precej časa po tvoji neumni butici. Kdo stori več za povzdigo narodne misli, kdo dela bolj za narod in njegovo prosveto? Li morda vi s svojim najnovejšim patentiranim čukom, ki je povsod razpust kot najhujši pretepač? Vi ste tako vladeželjni, da še celo male šolarske otroke vlačite v svoje politične mlake, jih vzgajate za neznačajne, vedne buteljne, ki še niti misliti ne znajo. Nadalje nas strašite z neko „temo, da se nič ne vidi“. Res prijateljski, obžalujemo vas, da tavate v temi, „da se nič ne vidi“ razum pomazanih in raztrganih plakatov, ki vabijo na Ipavčev koncert. To je vaše delo, vaša olika! Fej vam! Kaj če bi omenili tisti proces, ko se je nekemu katoliškemu dekletu tempelj podrl vsled vaše kobače „kat. društva“? Že takrat smo jas o osvetlili to jamo razbojnikov, toda pozabili so, saj so neizre-

čeno pozabljivi. Sicer pa to itak pri njih nič ni: gre se k spovedi, g. Žgank da odvezo, ko se pove, da je zapisan v njihova društva in — gotova je reč. O kakšnem čutu časti še pri njih misliti ni. O konzumu smo pa že dovolj obširno govorili; smilijo se nam le kmetje, ki so postali žrtve vaše požrešnosti. Vsakdo bo spregledal in pokazal klerikalcem hrbet in tega pozdravlja Pičispak.

c Sv. Jurij ob Juž. žel. Višek vseh nesramnosti so dosegli klerikalci v četrtem dopisu v „Gospodarju“ z dne 29. aprila. Na nečuvnen način sramotijo blagi spomin bratov Ipavcev. Dobiček od koncerta je namenjen spomeniku bratomskladateljema in to imenuje dopisnik v „Gospodarju“ slab namen. Ljudje božji! Pomislite in sodite! Vsak človek se mora zgražati nad takim početjem klerikalcev. O stvari še ni padla zadnja beseda.

c Sv. Jurij ob Juž. žel. Nedavno je napadel tisti enooki čukec nekega fanta podnevu na javnem trgu brez vzroka in mu povedal, da zna prav dobro „telovaditi“. Ej, Š ntjurčani, lahko ste ponosni na ta nadebudni klerikalni cvet!

c Sv. Jurij ob Juž. žel. Zadnje nedeljo so se peljali naši čuki na celem lojterskem vozu na Dobrno pokazat svoj „napredek“. Pa ne vsi! Nekaj jih štrajka in ti so svojeglavno doma ostali. Tudi kaplan še ne zna dobro veletič in je raje doma ostal.

c Sv. Štefan pri Šmarju. Pri nas imamo nekaj prav jezičnih žensk, ki človeka, če je naprednjak, ne morejo pustiti na miru in ga oblažajo, kjer le morejo. Nedavno sem bil v bližnjem vinogradu in sem slišal, kako sta si F. in pa njena ljuba hčerka Anika brusile svoje jezike nad nekim poštenjakom. Saj res skoro ni vredno, da bi se o tem pisalo, pa želeli bi, naj bi naše tretjerednice svoje verske dolžnosti natanko spolnjevale, poštene ljudi pa pri miru pustile, sicer jim bomo enkrat res morali pošteno stopiti na predolge jezike.

c Sv. Vid pri Grobelnem. V „Slov. Gosp.“ z dne 28. aprila piše naš ljubi prijatelj Lentek, da si mi naprednjaki v vinski kaplji jezo gasimo, ker smo izgubili našega naprednega župana. Ej ljube duše, ki imate véasi cele poldneve pri Lenteku zkorovanje, zdi se nam, da bi si vi rajši z vinsko kapljico poganjali naše dopise, ker jih sicer ne morete prebaviti. Blodite nekaj o prvi obč. seji; pa čudno, ta je bila pri vodnjaku, ker ste se vsi z vašim Lentekom vred tam okoli sprehajali. Pišeš tudi, naj nas bo sram naših dopisov. Zakaj neki? Ali smo zapisali doslej le eno neresnično besedo? Obrekuješ, da se iz svetih reči norca delamo. Kje, povej! Ali pa več, kaj ljudje govorijo o vaši predstavi „Lurske pastarice“? Bratci, le previdno pred svojim pragom pometajte. Smeti, ki so tam, bote komaj v šajtrгах proč zvozili. Lentek, le vesel bodi, zdaj boš lahko vsak teden na Ptujsko Goro po frišne dopise hodil, saj pride tja vaš preljubljeni Ojstrž. Ptujski gorčani, veselite se ga!

c Sv. Vid pri Šmarju. Smili se nam naš ljubi dopisnik „Slov. Gosp.“, ker se nam zdi, da ima od dopisovanja že vse žuljave roke in glavo zmešano. Kvasi nekaj, da naš prejšnji župan ne more pozabiti svojega županskega stolca. O ti revše, ali se ti je res že zmešalo? Le počakaj, kako boš kaj pisal čez tri leta. Povem ti samo to: stari Florijan je bil obč. odbornik, ko si ti še v zibelki spal. — Praviš tudi, da „Gospodarjev“ dopisnik ni kmet. Ali vas ni sram, da je liberalni „berač“ bolj kunšten ko klerikalni plemenitaš? Če hočete, pa vam razložimo še drugo polovico čudnih sanj, ki bodo marsikaterega Šentvidčana zanimala. Pa ne misli, da sem vino pil, pač pa latvico kislega mleka in hleb koruznega hruba sem pojedel: to dela človeku čudne sanje. Pa zdravi! — Pisal je tisti, ki s hriba dolji gleda.

c Sv. Štefan pri Šmarju. Nedavno smo poročali, da pri nas ni bilo od 25. jan. nobenega mrliča. To pomoto moramo popraviti v toliko, da je zadnji mrlič bil 8. svečana. No saj je še to dosti, če v 12 tednih v kaki fari ni mrliča. To že kaže, da je kraj zdrav. — V pretečenem tednu smo imeli po dolinah slano, pa škode nič. Zdravo!

Sv. Štefan pri Šmarju. Urško bi mirno opozorili, naj pusti napredno mladino pri miru, ker tukajšnji napredni mladeniči kakor tudi mladenke ne dajo najmanjšega povoda, da bi se moral kdo od zvezarjev znašati nad njimi. Namesto da Urška naprednjake pri Sv. Štefanu psuje s krivoverci, naj rajši klerikalne ponočnjake pouči, da ne bojo zanaprej več opolnoči lajali okoli hiš, kakor tista žival, katera ima štiri noge in kosmat rep, in vrhu tega pa se derejo svoj ljubji »auf-biks«. Meni se zdi, da dobijo klerikalci menda za to večji odpustek, kakor če liberalci kličejo »Hvaljen bodi Jezus Kristus!« Na tretjo nedeljo ali na praznik varstva sv. Jožefa so tudi naš ljubljani častiti g. župnik raz prižnice pridigovali, da bi se naj rajši sv. Jožefu priporočili, kakor pa da ponoči od hiše do hiše lajajo. Bi ne bil pisal teh vrstic, ker pa dolgojezična Urška le vedno svoj strupeni jezik iztresa, je pa že tudi nam naprednim ljudem potrpljenje pošlo. Ako ne bo boljše, bomo pač morali g. župnika prositi, naj to obrekovalko poučijo. Tudi jej lahko g. župnik dokažejo, koliko se nas je dalo iz rimsko-katoliške vere izbrisati, ker nas vedno obrekuje s krivoverci. Bomo pač morali še devetdnevno opravljati za teboj, ker vidimo, da si

zopet bolna, in sicer v glavi. To sem pisal jaz zavednež.

a Zadruga „Zadružna elektrarna v Trbovljah, registrovana zadruga z omejeno zavezo“ se je ustanovila v sredo 27. m. m. zvečer pri Gopevškem v Trbovljah. Pripravljalni odbor, ki je bil izvoljen na prvem zborovanju meseca novembra 1909 je predložil načrte, proračune in pravila. Elektrotehnični del je izvršil naš rojak g. inženier Turnšek od tvrčke za električno industrijo v Weiz-u, zadržni del pa g. Miloš Stibler od Zadružne Zveze v Celju. Cela naprava bo stala krog 80.000 K. Na zadnjem sestanku je bilo nad 50 zborovalcev, izmed teh jih je 45 takoj javilo svoj pristop k zadrugi. Načelstvo se je izvolilo sledeče: Župan g. Vodušek, ravnatelj; podžupan Krammer, ravnateljev namestnik; trgovec g. Moll, blagajničar; učitelj g. Robert Playšak, zapisnikar; gg. Počivavšek, Forte, Goropevšek in Božič, udje načelstva.

a Hmeljarji, pozor! Bolhači, kateri žugajo uničiti mlade hmeljske poganjke, se zatirajo najuspešneje potom škropljenja s tekočino, v kateri smo na 100 litrov vode raztopili pol kg mazavega mila in 2 kg tobačnega ekstrakta. Škropljenje izvršuje se z navadno vinogradsko škropilnico.

Iz Vojnika. Posestnici Jožefi Dokler v Višnji vasi je ukradel doslej neznani tat kravo kostanjeve barve v vrednosti približno 150 kron.

Iz Laškega trga. Gledališka predstava, kojoj sta priredili pretečen nedeljo tukajšnje »Bralno društvo« in Ciril-Metod. podružnica«, obnesla se je v moralnem in gmotnem oziru vrlo dobro; da, lahko rečemo naravnost proti vsakemu pričakovanju. Zlasti učinek »Napoleonovega samovarja« na občinstvo je bil nenadejan. Žela je ta igra izvanreden aplavz in priznanje, kar znači za vprizoritelje, (od katerih se je pa tudi res sleherni, od prvega do slednjega, za uspešnost iste pošteno potrudil) največjo uteho in veselje. Bodi nam še dovoljeno, da izrazimo posebno zadovoljstvo napram Celjanom (osobito mlademu svetu), koji so nas toli številno (bilo jih je sigurno nad 50), posetili. Posebna pohvala gre »Klubu celjskih naprednih akademikov« ki je bil korporativno prisoten.

Slikarsko in pleskarsko obrt v Celju je začel v Gosposki ulici št. 5 g. Mihael Dobravc. Novega slovenskega obrtnika občinstvu priporočamo.

Iz Ljubnega v Savinski dolini. V soboto-30. p. m. se je od nas za vedno poslovil kaplan Šiler ter nastopil kaplanijo v Dolu pri Hrastniku. To je tisti Šiler, o katerem sta »Narodni List« in »Narodni Dnevnik« že marsikaj resničnega pisala; tisti Šiler, kateremu ne gre v glavo, da je Petkov kozolec na radmirskem polju; tisti Šiler, ki se je za slovo v Tanizejevi krčmi pri »brhki Šmarnici« priduševal in se hotel pretepatvati z nekim domačinom itd. itd. Srečno pot!

Iz Okonine. Pri nas se je zgodil čudež! Našega vernega kristjana, uzornega rodoljuba, stebler kmečke zveze je napadel »Slovenski Gospodar«, da se je poročil z neko žensko, katero je enkrat tožil in plačal svitile kronce za omejene Slovence. Taka laž, tako hinavstvo je mogoče le pri klerikalcih. Ambohov Nace! Ali se ti nič ne odpirajo oči, da te vodijo gospodje za nos? Ako se v njihovi družbi dobro počutiš — dober tek!

c Iz Loke pri Žusmu. Človek bi mislil, da v naši jami vse spi, pa ni res, ampak imamo tudi mi vedno kake novice. Za danes hočem poseči nekoliko v sršenje klerikalno gnezdo. Imeli smo tu orož. stražmojstra, ki je najrajši patroliral krog hiš, kjer so mlade žene in dekleta. Silno se je potegoval za klerikalce, mi naprednjaki smo mu pa bili trn v peti. Marsikako zgodbico bi vam lahko povedal, n. pr. o neki baš te dni odvoveli ženki in o nekih šolajih, ki jih je neki „hudobnež“ neko noč nalašč nataknil na vozno ročico pod pojato, da jih je lahko marsikdo videl; ali pa n. pr. ono o neki deklici... Pa tisto še ni dovolj „pojasnjeno“, zato za danes molčim... Ali pa o nekem kmetu v Babni gori, ki toči vino pod vejo... ali pa o kmetu K., kjer je dal g. stražmojster fantom dovoljenje, da smejo rogoviliti po hišah, kjer imajo „Nar. List“... ali pa... Ej pa dosti za danes. Mož je srečno odnesel pete nekam na Gornje Štajersko, mi smo si pa oddahnili. Bog Vas živi! Zavednež.

c Sv. Vid pri Ponikvi. Sprejmite g. urednik, še te vrstice, da ljudje vidijo, kakega človeka imamo za župana. Prvo sredo v aprilu je v Ptujju kobile kupoval. Tam je bil tudi naš trgovec p. d. Pevec in je zgihlal za neko kobile. Že je imel listnico v rokah, da bi prodajalcu plačal, naenkrat pa pristopi naš mogočni župan, prime Pevca z eno roko za prsi in ga porine proč, z drugo pa vzame prodajalcu živinski potni list in kriči: šest sto kron, še t sto kron dam jaz za njo, kobile je moja. Tako je izsilil od Pevca že kupljeno blago. Pevec pošteno plačuje davek, da sme barantati z vsakovrstno živino, naš župan pa dozdaj te pravice še nima. Ljudje so se čudili, kako se more mož kot človek in župan tako surovo obnašati. In tak župan bi naj skrbel za red in mir v svoji občini? Vprašamo mazača v „Slov. Gosp.“, ki nam naprednjakom pravi, naj bi nas bilo sram, ali se to pravi si pošteno krh služiti, če kdo čaka na kobile, za katere mu drugi zgihla?

— Ljudje se sploh čudijo, kako je mogel župan postati človek, ki se nikdar občinski odbornik ni bil. Pa je že tako, če pride kak kaplan Ostrž, ki naših občinskih razmer nič ne pozna, pa misli, da je vsa modrost z veliko žlico pojedel, in nam napravi takega človeka za župana. Bog nas varuj takih prijateljev! — **Eden, ki je videl.**

Sv. Pavel pri Preboldu. V zadnji števec „Slov. Gosp.“ se zaletava dopisnik v nekega liberalnega agitatorja za „Zvezo slov. napr. mladine“. Bodi povedano temu klerikalnemu backu, naj ne vtika svojega ne posebno simetričnega nosu v zadeve, ki ga nič ne brigajo. Povem ti pa, da mi radevolje sprejmemo od vas nam prepuščeni plevel, ker sčasoma se tudi najslabša njiva s pridnim delom očisti. — Umestno bi bilo, da bi to klerikalno budalo njegovi predpostavljani malo za ušesa potipali. Če želiš še več, gradiva dovolj! Liberalni agitator.

Iz Sv. Pavla pri Preboldu. Dne 9. in 10. t. m. se vršijo tukaj občinske volitve. Stari odbor je bil v rokah neodvisnih naprednih kmetov, ki so v lepi slogi s svojimi klerikalnimi tovariši pod županstvom g. Čilenška naravnost vzorno gospodarili; v dveh letih so prihranili K 7000. Tega pa klerikalni petelini nočejo videti; njim se gre le za strankarske in osebne koristi. Naš stari odbor je deloval nepristransko in pravično, samo eno napako je imel: duhovnikom ni bil v vsem pokoren; ni hotel prenoviti in olupšati kaplanije na občinske stroške. Seveda se je kmalu pričela huda gonja zoper stari odbor in imeli smo priložnost v tem listu svariti klerikalce pred neizogibno blamažo. Radostno smo gledali, kako se je začelo jasni, kako je eden klerikalec za drugim obrnil hrbet svojemu pastirju, kako je vzraščala burja nevolje med občani. A naše veselje ni bilo dolgotrajno. Skalila nam ga je vest, da so šli gotovi napredni gospodje vkljub našim svarilom svojemu prijatelju na lim. Zdaj pa begajo z največjimi klerikalnimi idijoti okrog in ihta beračijo za glasove. Slovenskim delavcem tako zelo prijazno nemško vodstvo predilnice so baje pridobili. Naših vrlih kmetov pa ne bodo nikdar; kajti ti se držijo starega gesla »kmet za kmetal«. V ponedeljek in torek se bodo vsi kakor en mož poskusili za blagor in čast naše krasne širne in zavečne občine. Naj nikdo ne ostane doma. Pridite vsi in pokažite, da ste značajnejši nego oni izobraženci, ki prodajajo svoje prepričanje za par kozarcev vina.

Gornja Sav. dolina. Hmeljarsko društvo v Žalcu je priredilo dne 1. maja 2 poučna shoda v Gornji Sav. dolini in sicer v Mozirju in na Rečici. Udeležba je bila na obeh shodih prav povoljna. Priznati moramo, da nam je društvo s to prireditvijo prav ustreglo. Odposlanec društva g. Petriček, nadučitelj v Žalcu, je navzoče hmeljarje opozoril na mnoge napake pri obdelovanju hmelja, o kojih isti dosedaj sploh niso nič vedeli. V svojem čez uro trajajočem govoru je jako poljudno razlagal, kako se hmelj pravilno obrezuje, kar je največje važnosti in na kar se je dosihdob pri nas vse premalo oziralo. Kazal je nadalje, kako se pravilno stavijo hmeljevke, kako in zakaj se hmelj obsiplje, kako, kedaj in s čim se mu gnoji in kako se prireja gnoj za hmeljišča. Opozoril je nadalje hmeljarje na veliko nevarnost, katera jim preti po hmeljevem rilčkarju in je tudi povedal, kako je tej nevarnosti za časa priti v okom. Sploh je bil celi njegov govor tako temeljit in poučljiv, da ga je vse z največjo pazljivostjo poslušalo in smo tudi prepričani, da bode govornik dosegel velike uspehe, kajti naši hmeljarji bodo brezdvomno krenili pri obdelovanju hmelja na edino pravo pot, katera jih bode dovedla do tega, da bodo pridela izvrstno blago, kar je in mora biti vedno najvišji smoter vse hmeljoreje. Ko je govornik končal, se mu je od vseh strani izrekla najprisrčnejša zahvala za njegov trud. — Končno pa izrekamo samo še iskreno prošnjo, da bi nam hmeljarsko društvo tudi še prihodnje leto poslalo g. Petrička, da bi nam tudi v hmeljiščih praktično pokazal, kako se najpoglavitejši opravki izvršujejo, kar bode za tukajšnje hmeljarje največje koristi. Naše prebivalstvo je sploh jako ukaželjno in kaj rado posluša in sprejema dobre nauke in naj segajo isti v katerokoli kmetijsko stroko. Zelo gre pa tudi vsa hvala tistim vrlim možem in pravim prijateljem ljudstva, kateri se v resnici trudijo razne stroke kmetijstva pri nas dovesti do čim večje popolnosti ter tako ljudem zagotoviti tem večje dohodke in povzdigniti splošno blagostanje. Teh svojih dobrotnikov pač ljudstvo nikdar ne bode pozabilo!

Sv. Štefan pri Šmarju. Naša Urška jo je zopet »polomila«. Dne 24. aprila se je zglasila po večernicah pri njej županova rejenka Malika in nagovorila Urško s »Hvaljen bodi Jezus Kristus!« Ona pa namesto da bi ji odgovorila »Amen na vekomaj«, jo vpraša, kateri fantje se hodijo potepat k njej. Jezi se pač, ker se nobeden noče nje poprijeti. Veš, mi fantje nismo za te, bode že moral še kdo drug priti v kaplanijo, da ne bo kakšen lisjak imel žalostnih časov in se potem od same žalosti obesil v kaplaniji. Naše fantje pa le lepo pusti na miru in ne skrbi, kje ima kakšen fant svoje izbrano dekle. Ako si še boš drznila enkrat take reči poizvedovati, ti bomo tudi mi napravili ženina, saj je še dosti škopa in tudi se bo še morda kakšna stara obleka znašla in kak zarjaveli srp, katera ga si ti že nekoliko navajena. Torej le lepo mirna bodi in premišljuj svojo preteklost; saj veš, kaj mislimo, sedaj je ravno mesec majnik kakor takrat, veš?! — Štefanski fant.

a „Slov. delavsko podporno društvo v Celju“ priredi 21. t. m. ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih (Graben 7) poučno-zabavni društveni večer.

v Imenovan je za poveljnika orožniškega oddelka št. 5 v Celju nadporočnik Friderik Irnak od dež. orožniškega poveljstva.

v Napredna zmaga v šmarskem okrajnem zastopu. Zadnjič smo poročali o izidu volitev v veleposestvu ter smo prerokovali, da zmaga napredna kandidatna lista v vseh treh skupinah. — Danes lahko poročamo, da se je to zgodilo. 27. m. m. sta volila trga Šmarje in Lemberg devet naprednih zastopnikov, 28. m. m. pa je pri volitvah v skupini kmečkih občin tudi zmagalo vseh deset kandidatov naprednjakov, ki je sicer v tej skupini iz proste volje kandidirali tudi par zmernih klerikalcev.

Za dobo treh let bodo torej v okraju gospodarili zopet napredni možje, upamo, da tako, da si bodo priborili spoštovanje, ljubezen in zadovoljstvo vseh prizadetih krogov ter bodo tako napredni stvari tudi za v bodoče pripomogli do zmage. Pripominjamo, da so v novem zastopu skoro vse občine enakomerno zastopane in da se nobena ne more pritoževati, da nima v njem zagovornika svojih teženj. In sedaj: na vrlo gospodarsko delo!

v Umrl je župnik Al. Gričnik v Reki nad Št. Pavlom pri Preboldu. — Kap je zadela Gregorja Dupelnika, župnika pri Ksaverju v gornji Sav. dolini.

v V Škofiji pri Zibiki je praznoval na Jurjevo svoj 88. god Jurij Cvirn. Mož je za svoja leta še zdrav in čil. Svoj čas se je boril proti Piemontezem v Italiji. Ob času cesarjevega jubileja je upal, da se ga bodo vojaški krogi spominjali s kako malo podporo; tega upanja še sedaj ni izgubil.

Iz Šmarja pri Jelšah nam pišejo: V trgu in okraju vlada veliko zadovoljstvo v naprednih krogih vsled žalostnega klerikalnega poraza v okrajni zastop. Klerikalci so tako pobiti, da so izostale v klerikalnem časopisju celo običajne psovke in pa zabavljanje. Pokazalo se je znova, da celo v našem, kot klerikalnem razkričanem okraju, še klerikalna drevesa niso zrastle do nebes.

Hmeljarsko društvo v Žalcu priredi v nedeljo, dne 8. t. m. ob 3. uri popoldne v Šmartinu na Paki in sicer v šoli poučni shod, na katerega se vsi p. n. hmeljarji opozarjajo in vabijo k mnogobrojni udeležbi. — Društveno vodstvo.

Iz Polzele. Na zadnjem občnem zboru tukajšnje C. M. podružnice je razveselil njen prvomestnik g. Julij Žigan, trgovec, navzoče z rodoljubno izjavo, da pristopi takoj k slovenskim brambovcem ter upošlje družbi K 200 za obrambni sklad. S tem ima Polzele že tri brambovce in upati je, da še slede drugi. Podružnici polzelski pa častitamo, da ima takega predsednika!

d Nemške spletke glede celjske okoliške občine. Nemcem se strašno cedijo sline po okoliškem občinskem zastopu. Celje samo je tako do grla v gnojnici, da se mora zadušiti v lastnem smradu, če ne dobi mestna klika moči v okolici. Ker naravnim potom ne gre, začeli so Celjani z obrekovanjem in ovadbami zoper odlične osebe okoliške občine. Tudi te spletke pa slovenskega volilstva ne bodo spravile iz ravnotežja. Plačilo pa tudi ne uide obrekovalcem.

v Čebelarstva podružnica za Savinjsko dolino je imela v nedeljo 24. aprila pri čebelnjaku društvenega predsednika g. Černeja v Grižah svoje prvo toletno čebelarstvo predavanja, katerega se je udeležilo nad 40 navdušenih čebelarjev od blizu in daleč; dva sta prišla celo iz oddaljene Galicije. Čebelarški mojster g. Pikel je razkazoval nov Žnideršičev panj ter omenjal njegove prednosti. Predsednik g. Černej razlagal je pomladansko delo čebelarjevo; omenil tudi razne čebelne škodljivce in kako jih je zatirati ter spodbujal navzoče naj pridno zbirajo vosek. Nazadnje je še pokazal, kako se razširi čebelno vališče. Stori se je tudi sklep, da pristopi naša podružnica z jednim deležem k čebelarški zadrugi v Ilirski Bistrici na Kranjskem. Po nad dveurnem predavanju razišli so se z vidnim zadovoljstvom zbrani čebelarji; zlasti ker sta jim oba predavatelja toli radevolje odgovarjala na razna stavljenja vprašanja. Hvala vama! Prihodnje zborovanje se bode v.šilo, ali zopet v Grižah ali v Št. Petru v Sav. dol.

a Iz Št. Pavla pri Preboldu. Dne 25. aprila t. l. se je poročil g. Andrej Marinc, uslužbenec pri železniškem ministerstvu na Dunaju z gđ. Marijo Gojzdnikar trgovko in posestnico v Št. Magdaleni. Bilo srečno!

a Iz Št. Pavla pri Preboldu. Na gostiji g. Andreja Marince je zabaval znani narodni gostilničar g. Al. Šribar iz Št. Petra v Sav. dol. goste s svojo izborno in umetniško godbo. Ti so za to nabrali in mu poklonili večjo vsoto, od katere je g. Šribar podaril K 2150 tukajšnji C. M. podružnici. Iskrena hvala!

v Umrla je v Trbovljah gospa Jožefa Čamer, mati soproge g. trg. Kramerja. Rodbini naše sožalje!

Brežiški okraj.

b Iz Podsrede. „Dober“ človek je naš gosp. kaplan. Vse „liberalce“ bi najraje s kolom pobil in morda bi še črno mašo zastoj bral za njih duše, samo da bi jih ne bilo več. Pa je hudo, ko mu ne gre vse po volji. Naša vrla mladina se mu noče pokoriti, vkljub temu da se v „Slov. Gosp.“ vedno hvali, koliko ima pristašev. Dela pač tako, kakor sv. Matija led. Pri nas vidi mož vse mogoče slabe lastnosti, pri sebi in svojih pa nič. Zdaj se hvali vedno s tistimi podpisi na protestu. Mi pa pravimo: žalostno je, če si človek mora kupiti podpise za svojo poštenost. Glede napadov v „Slov. Gosp.“ na naše gasilno društvo, kateri napadi gotovo niso izvirali daleč od roke g. kaplana, pa odgovarjamo z besedami, ki jih je zapisal bivši podsredski kaplan g. Aškerc v svoji pesmi „Hrast in prase“:

Reče hrast: „Le hodi past, prase, se na mojo last pa počenjaj, kar ti drago! Pusti svojo tu nesnago! Kdaj kaj drugega je tak znal ščetinasti divjak? Kak bi mogel razjeziti tvoj me rilec neumiti in razžaliti kako?! Kdo ti naj verjame to? Moja ni trpela čast, ti si prase, jaz sem hrast...“

Pa zdravo!

Pišce. Velikonočna številka »Narodnega Lista« je prinesla 4 članke iz Pišec, kateri so silno vzdignili le nekatere ljudi iz ravnotežja. Pa ne, da bi se isti prepričali, kdo je dopisnik, so v svoji hipni razburjenosti iztuhtali v moji osebi dopisnika ter udarili v »Slov. Gosp.« po meni na način, katerega pač ne bi pripisoval ljudem, ki se štejejo za olikane. Izmed vseh obrekovanj, katere ste mi nagomadili, omenjam le ostudno laž, ki je vedoma in z namenom, pri ljudstvu mi izpodkopati moj ugled, zašla v »Sl. G.«. Podtikate mi namreč, da sem podpise nabiral z a vinski davek. Tako daleč ste že zašli na potu resnice! Sicer pa ljudje, katerih je bilo čez 200, predobro vedo, da sem nabiral podpise proti vinskemu davku, saj se jim je resolucija podala celo podrobno ter slednjič dvakrat prečitata, predno se je začela podpisovati. Drug dokaz vam pa bodi pismo drž. in dež. poslanca dr. Benkoviča, v katerem se »Bralnemu društvu« zahvaljuje za poslano mo resolucijo. — Pri tej priliki vas tudi opozarjam, da ste zelo napačnega mnenja, izobraževati ljudstvo s tem, da drug drugega hočete prekositi v psovanju in obrekovanju. — Gospoda urednika pa prosim, da mi potrdi, da dosedaj še nisem pisal v Vaš cenjeni list, kakor tudi nisem z nobenim dosedajšnim dopisom v zvezi. — Toliko, da smo na jasnem!

Ferdo Kokot, def. učitelj.

(Op. uredn.: Radevolje potrjujemo, da g. F. Kokot ni bil dosedaj naš dopisnik.)

Podružnica »Družbe sv. Cirila in Metoda« v Sevnici ima svoj redni občni zbor dne 11. t. m. zvečer ob 8. uri v gostilni Simončič. Pričakujemo, da pridejo zanesljivo vsi dosedanji udje! Pridobite še novih udov ter jih pripeljite k občnemu zboru! Doma naj ne ostane nihče! — Odbor.

Iz Podsrede. Naš kaplan, namesto da bi zatiral pijančevanje, ga s svojimi pojedinami še podpira in tako krepko pomaga izpodkopavati ljudsko zdravje. Žalostno je, da pri tem posebno našo mladino naravnost navaja k pijančevanju. Kaj je njemu mar telesnega zdravja in duševne čistosti njegovih ovčic? Da se le tuintam pri kupici rujnega vinca pozabava z ženskimi krili. Nasledki njegovih naukov se že kažejo. Nedavno se ga je klerikalec Ant. Šarlah v črnem brlogu, v Koprivnici, pošteno nalezal. Vinjen je padel čez stopnice in se tako poškodoval, da je čez tri dni umrl. Prokleti alkohol!

Društvo za varstvo otrok v Kozjem je izvolilo dne 21. m. m. mesto bivšega deželnosodnega nadsvetnika dr. Gelingsheima, ki je stopil v pokoj, za načelnika njegovega namestnika dr. Doxata. Društvo ima sedaj 1310 kron premoženja. Sklenilo se je, zaprositi osrednjo zvezo v Gradcu za večjo podporo v korist okrajnega društva.

v Krajni šolski svet v Globokem pri Brež. je v svoji seji soglasno sklenil, da odslej uradnje slovenski in da ne sprejme nobenega nemškega dopisa več. V posnemanje!

a Poročil se je v Brežicah c. kr. artilerijski nadporočnik Romauch s hčerko veletrgovca Hausi Matheis.

a Smrtno se je ponesrečil pri pokrivanju stolpa nove cerkve v Rajhenburgu vsled neprevidnosti delavec Anton Hribar.

Slovenjegraški okraj.

s Golavabuka pri Slovenjgradu. Hajskanje, psovanje in agitiranje naših dveh: „častivrednih gospodov“, po zveličavnih naukih socijalnih kurzov kmečke zveze, čez napredne in pametno misleče farane naše staroslavne in nekdanje tako mirne nadžupnije šmarške začelo je zoriti in sad roditi. Na četrto povelikonočno nedeljo častili so naši kmečki zvezarji pri legenskem eks-bürgermojstru,

lurškem romarju in preganjalcu nosečih deklet, sv. Jurja. Na večo čast božjo in proslavo junštva sv. Jurija stopli so se na večer med seboj. Vzor vseh mladeničev kmečke zveze, kakor ga je imenoval naš fajmošter v nagrobnici očetovi, vinski bratec kaplanov, znani pretepač in hujskač legenski, pretepal in metal je na veselje zbranih klerikalcev enega gorskih, oferskih fantov tako dolgo, da mu je zlomil nogo in so ga morali prepeljati v bolnišnico. To svojo nedolžno in bogoljubno delo nadaljevali so potem prihodnjo nedeljo na čast sv. Filipa in Jakoba pri golava-buškem Lešniku, kjer so se klali z gnojnimi vilami in cepini, da je tekla kri curkoma. Nesreča, gospod fajmošter — kaj ne? Da se je na Laškem pri potresu sesulo nekaj mest z menihi vred in da je vsled dežja voda poplavlila mesto Pariz, to pa je kazen božja, kaj ne, g. fajmošter? — Vera puša, pravite g. fajmošter. Na svečnico pa nista imela časa pridigati z g. kaplanom, ker sta se morala pripravljati na Smonkarjev bal, kedar pa je treba pripraviti in navdušiti ovčice za kak Vrstojskevo shod, potem pa ni konca božje besede; tistokrat se brezverci, podivjane zveri, od boga zavrnjeni ljudje in druge enake pošasti kar kopčajo iz prižnice. To sicer niti enega od nas ne razburi, a čudimo se, da dekan, konzistorij in škof se odobravnajo in, kakor se nam zdi, celo pospešujejo. Le tako naprej; čas žetve se bliža, kar ste sejali, to boste kmalu želi.

Št. Lipški romar.

s Iz slovenjgraškega okraja nam pišejo: V kratkem se vrše pri nas volitve v okrajni zastop. Na pretečeno soboto se je z namenom, da bi se dogovorili glede bodočih članov te korporacije in glede tega, da bi v bodoče vendarle imeli Slovence za načelnika, sklical od obeh slov. strank znanji shod. Obiskan je bil dobro, vendar do sporazuma ni prišlo, ker žal nekateri gospodje duhovniki še vedno več drže na Nemca Güntherja nego na razne odlične in odločne Slovence. So med duhovščino hvala bogu tudi že možje, ki jim to na noben način ne ugaja — in zato upamo, da bo končno prišlo med slovenskimi strankama do sporazuma in da bodo prišli v bodoči okrajni zastop možje jeklenega slovenskega značaja.

v Nabori v Mariborku. K naborom je došlo okrog 400 fantov, potrjenih je 62.

a Nabori v Slovenjgradu. Udeležilo se je naborov okrog 300 fantov, od katerih je bilo potrjenih 40 in sicer 26. apr. 26 in 27. apr. 14.

Iz Šoštanja. Naš župan Muki je došel pred kratkim v urad naše posojilnice in začel tam zabavljati na bivše slovenske občinske odbornike z besedami: In der Gemeinde haben alle gestohlen! Imenoval je nekatero celo imenoma. Ko je pa jeden izmed bivših odbornikov prijel Mukija zaradi teh besed za ušesa, je takoj župan ustmeno in pismeno prosil za odpustanje. Naše mnenje je, da bi ostali gospodje nastopili proti Woschnaggu tako kakor zasluži. Zakaj pa bi se dali blatiti od takega človeka!

a Iz Šoštanja. Zadnji čas kroži po tukajšnjih gostilnah in trgovinah veliko število ponarejenih dvajset-vinarskih novcev in se jih na prvi pogled težko loči od pravih. Gg. orožnike, ki so se vsled dolgega časa začeli baviti z vinsko kupčijo, opozarjamo na to, da se potrudijo najti proizvajalca ponarejenih novcev. Upati je, da bodo imeli v tem oziru hvaležno polje, za preganjanje dolgega časa pa izvrstno sredstvo.

Ptujski okraj.

p Iz Mezgovce pri Ptujju se nam poroča, da sta v noči 19. aprila t. l. dva fanta napadla in stopila kmeta Petra Cizeřla ter mu roko hudo poškodovala.

p O nemškem sodniku - svinjarju v Ptujju, dr. Teitschiku, nemško časopisje in „Štajerc“ naravno da molčijo. Saj to ni nič hudega, če se nemški oženjeni sodnik javno pri belem dnevu v kaki jami peča z omeženo žensko, da ga ljudje gledajo. Če pa se kje dva slovenska fanta sklofutata, pa pišejo cele članke o slovenskih divjakih in razbojnikih.

p Na „slovenski način“ vzgojeni so, kakor pravi „Štajerc“, tisti ptujski otroci, ki po Ptujju krađejo kakor srake. Ta je pa res dobra. Drove-nikova hčerka je hodila vendar v nemško šolo, je kradla nemškim sošolkam obleko, bluže, rokavice itd. Otrok, ki hodijo v nemške šole, menda vendar ne vzgajajo nemški učitelji na „slovenski način“??

p Z volitvami v Cirkoveh in Školjah je še celo ptujski „Štajerc“ zadovoljen, dasi mora priznati, da pripada večina narodni stranki, in kliče na koncu: „Živ li naprednjaki!“ Pred kratkim je pa še trdil, da se nahajajo naprednjaki samo v njegovih vrstah. Ako pa piše ptujsko motovilo, da politike v Cirkoveh ne potrebujemo, mu odgovarjamo, da mi ne potrebujemo njegovih nasvetov. Politiko bi „Štajerc“ seveda rad aganjal le tam, kjer imajo nemškutarji večino, kaj pa mi v Cirkoveh potrebujemo, bomo sami brez „Štajerca“ najbolje vedeli.

p „Štajerc“, smradljivo nemškutarstvo motovilo, piše zadnjič, da se največ lumparij v Ptujju zgodi v „narodno-slovenskih“ hišah. Seveda — ptujski Nemci nganjajo svoje lumparije in svinjarije v — gramoznih jamah!

p V Ptujju so imeli včeraj 5. t. m. klerikalci zaupen shod, na katerem so najbrž ustanovili klerikalno posojilnico proti stari narodni posojilnici.

v Iz Ptujja. Minuli četrtek ob 11. uri ponoči so napadle ptujске nemškonacionalne bande delavca Voduška na dravskem mestu, ko je šel iz Pogačnikove gostilne mirno in dostojno domu. Barabe so tulile vahtarico in se vrgle na Voduška, katerega so preteple in mu vrgle klobuk v vodo. V Ptujju je vse mogoče!

Pri Sv. Lovrencu na Drav. polju je šola zaradi škrlatice in davice na nedoločen čas zaprta. Umrlo je do sedaj že 10 otrok.

a Schulvereinska šola na Bregu pri Ptujju se je začela že staviti. Treba bo hitrih in odločnih korakov za obrambo slov. ljudskega šolstva v okolici.

a Iz Ptujja. Dne 8. maja uprizori podružnica sv. Cirila in Metoda tridejansko veseloigro „Učejnjak“. Odbor najvljudneje vabi velec. občinstvo, da se v prav obilnem številu odzove vabilu, ter s tem dokaže, da kljub vsem obrekovanjem simpatizuje z našo dično šolsko družbo.

a Nadležen agent. V gostilno gospe Mohorko v Školjah pri Pragerskem je došel neki nemški agent zavarovalnice „Fonciere“. Neko mlado dekle, ki služi pri gostilničarki, je tako nadlegoval, da se ga je morala ubraniti z nožem. Kuge, lakote in agentov — reši nas dobrotljiva usoda!

Za smeh. C: Ti povej mi no, kedaj se začne prav za prav pri vas jesen? B: Ko spravljajo repo v klet. C: Tako! Viš, potem se na Ptujski gori začne jesen s 1. majnikom. B: Kako to?! C: Ali ne veš?! Šaj so vendar tam 1. majnika djali Repo v klet.

Nova gostilna v Ptujju. Nasproti minoritskemu samostanu je otvoril novo gostilno Fr. Strohmeier. To je tisti Strohmeier, ki je pred par leti pri Sv. Lovrencu na Dr. polju psoval slovenske kmete in bil od teh skoraj tepen. »Štajerc« pa pravi, da je ta mož pri kmetih jako »priljubljen«!

Učiteljsko društvo za ptujski okraj zboruje na binškošni torek 17. t. m. točno ob 10. uri v ptujski okoliški šoli s sledečim sporedom: 1. Dopisi. 2. Letošnja konferenčna vprašanja. (Razgovor.) 3. Poročilo o »Zvezinem zborovanju v Celju. 4. Slučajnosti.

Sv. Lovrenc v Slov. Gor. Pretečeno nedeljo je sklical naš neprijubljeni kaplan shod, češ naj se ga veliko občinstva udeleži. A slabo je naletel. Prišlo je samo nekaj fantičev, ki so komaj iz šole izstopili (s temi si še najbolj upa!). Po poldanski službi je šel od dekleta do dekleta ter jih nagovarjal, da morajo iti na shod. Zbral je tudi pevke, ki so fantom izobraževalnega društva zapele par pesmic, da so jim kar srca poskakovala. Ljudje pa pravijo, da ni ravno posebno lepo, da kaplan podpira shajanje fantov in deklet. Bomo videli, kakšne sadove bode obrodilo kaplanovo »izobraževalno« društvo in Marijina družba — pri dekletih. Eden, ki je bil navzoč.

a V Cirkoveh na Dr. p. imajo bralno društvo, katerega je ustanovil pred 12 leti takratni župan g. Ant. Goljat. Požrešno cirkovško duhovništvo pa je spravilo društvo pod svojo komando in zdaj ga vaščani posmehljivo imenujejo „spalno društvo“. Zadnja tri leta že ni bilo nobenega občnega zbora, ki bi se moral sklicati vsako leto meseca januarja ali februarja; kaplan Zorko, ki je nekaj predsednik in organist Sv. nšek, ki je tajnik — opravita vse. Kako — o tem nam ni nič sigurno znanega; samo gotove malo laskave govornice čujemo večkrat. Društvena pravila določajo, da se smejo sprejemati samo moški člani; kaplan Zorko pa je sprejel tudi ženske. Pravi, da so Anika, Marica in Lojzika dobra dekleta, ki se dajo porabiti za predstave in šaloigre. Liziki je pa otrok umrl. Vsaj nihče ne bode zvedel, kdo je oče. V takih razmerah životari cirkovško bralno društvo. Treba je, da si samostojno misleči Cirkovčani in Školčani ustanovimo brez kaplanov in njegovih Anik in Lizik lastno bralno društvo, kjer se bomo zbirali in poučevali.

Konjiški okraj.

a Nesreča. V Tepanjah pri Konjicah je hotela neka kmetica vzeti nekoliko gorečih polen iz peči. Pri tem pa so se ji po nesreči vnela krila in je dobila take opekline, da je drugi dan umrla.

Ljutomerski okraj.

v V Zg. Radgoni je tudi minulo zimo šolarska kuhinja na blagodejen način poslovala. Razdelilo se je od 22. nov. do 22. 3. 16.026 porcij; vsak dan je jedlo okrog 200 otrok. Dohodkov je bilo 490, izdatkov 480 kron. — Med dobrotniki gre v prvi vrsti zahvala grofu Fünfkirchenu.

v Kmetijsko bralno društvo pri Malinedelji priredi dne 8. maja veselico s tamburanjem in gledališko igro „Trije tički“ v Radislavcih, v gostilni g. Mariniča (k sokolu). Začetek ob 3. uri popoldne. K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

v Volitve v Ljutomerski okrajni zastop so se vršile ta teden. V veleposestvu in kmečkih občinah so bili izvoljeni slovenski možje, večinoma klerikalci. Upamo, da v novem okrajnem zastopu ne bode prišlo zopet do kakih sramotnih zvez klerikalcev z Nemci proti slov. naprednjakom.

a Volitve v občinski odbor se vrše v Ljutomeru dne 12. maja.

Redek slučaj. V Bunčanih je prejel hlapec Mihael Škof po županu bronasto kolajno, ki mu jo je priznal deželni namestnik za dolgoletno vzorno službovanje. Škof služi pri Osterčevih že nekako od l. 1860 pridno in celo uzorno. Doživel je že tretjega gospodarja, kaznovan ni bil nikoli in prihranil si je precej denarja.

Naborov v Ljutomeru se je udeležilo okrog 250 fantov; potrjenih je 63.

Kmetijska podružnica v Vučji vasi priredi v nedeljo 8. maja popoldne ob 2. uri v šoli zborovanje. O tej priliki predava dež. pot. učitelj g. Pirstinger iz kmetijske stroke. Udje in neudje ste vabljeni k obilni udeležbi. Odbor.

v Iz Križevce na M. p. Zadnja „Straža“ se zaletava v Posojilnico v Gornj. Radgoni, ki je naklonila Murskemu Sokolu v Ljutomeru podpore 20 K in jih ni raje poslala za „obmejne Slovence“, ali kakor se že tisti sklad imenuje, ki polni prazne kase klerikalnih listov in voditeljev v svrhu, da zmaga pri volitvah klerikalna zavednost in „masa ljudstva“. No bomo na tem mestu razmotrivali, ali res vzdržujejo gornjeradgonsko posojilnico izključno sami zavedni „katoliško-narodni“ kmetje, čudimo se pa drznosti dopisnika, ki ravno v sedaj-nem času klerikalnih polomov: obstrukcija v Gradcu nevarnost ponemčurjenja Murskega polja (vide progo Kapela-Križevci-Ljutomer) napada posojilnico, ki pošlje podporo slovenskemu društvu, katero izčrpuje vse svoje moči edino v boju proti najhujšemu skupnemu sovražniku, Nemcu! Seveda, ko bi bil Sokol bratomorno društvo, ko bi molčal k vsem napadom takozvanih slovenskih klerikalcev in se pustil od vsakega posameznika izrabljati v znane egoistične namene, bi mu tudi sklad za „obmejne Slovence“ odprl svoje predale in mu menda hvaležno naklonil vsak teden 300 izvodov „Straže“ in „Gospodarja“ — te posebno zdatne duševne hrane! — Stražin dopisnik naj posveti skrbno svoje pero „narodnemu“ delu lastne svoje stranke, če pa nima te zmožnosti, pa naj gre domu slame jest! „Stražo“ in njene urednike pa itak že toliko poznano, da ji posebno resnosti niti očitati ne moremo. — Kaka je narodnost njenih pristašev, kaže dovolj žalostno zaveznništvo klerikalcev in Nemcev v ljutomerskem okrajnem zastopu!

Mariborski okraj.

m Iz Sv. Lenarta v Slov. gor. Tukajšnji davčni oskrbnik Anton Grejan je šel v pokoj in se naselil stalno v Ormožu. Mi mu želimo srečno pot za vselej! Nemci ga bodo seveda močno pogrešali, ker je bil Grejan, kakor poroča „M. Z.“ ein „kerndeutscher Mann“, ki se je pa seveda prav nemški naučil še le pri vojaki in žandarjih! Nekdaj je ta „kerndeutscher Mann“ prav rad klical „živio“.

Ponesrečen železniški delavec. Blizu Poljčan, kjer popravljajo progo Južne železnice, je padel nek leseni tram delavcu Lipovšku tako nesrečno na nogo, da mu jo je pri gležnju zmečkalo. Pripeljali so ga v celjsko bolnišnico.

Na Gornji Polskavi se je ustanovila rajfajzenovka. Ustanovitev je izvedel g. Miloš Stibler, potovalni učitelj Zadržne Zveze v Celju. Načelnik je gospod Jožef Hojnik, župan in veleposestnik na Gornji Polskavi; načelnikov namestnik g. Štefan Poharc, posestnik na Gornji Polskavi; udje načelstva pa so gg. Matevž Draškovič, Janez Krulc, Jožef Holzer in Peter Sorčnik. V nadzorstvo so izvoljeni gg. Sabati, Kitek in Bučar. Da je ta ustanovitev dobra, sledi že iz tega, ker so jo napadli mariborski »katoliški« listi. Seveda gg. duhovnikom bi bolj ugajalo, če bi ljudstvo imelo hranilnico v farovžu, kjer kmetje nimajo nobene besede več zraven in potem bolj lahko izgi-nevajo hranilne knjižice starih ženic. Kaj ne?

a Ustanovni občni zbor mariborske podružnice Zveze jugosl. železničarjev se je vršil včeraj, 5. majnika t. l. ob 4. uri popoldan v mali dvorani „Narodnega doma“ v Mariboru.

Čudne razmere. Na ljudski šoli v Hočah, na kateri sta prva dva razreda popolnoma slovenska, dobivajo otroci tudi v prvem razredu nemška šolska naznanila. Na njih je podpisana učiteljica Čac. Teržan iz Petrovč. G. nadučitelj Moder bi že lahko napravil red, če pa se on ne čuti dovolj močnega, bi pa bilo dobro, da bi učitelju Gattiju kdo drugi stopil na prste. Njegovo izzivanje v tretjem razredu ni baš na mestu.

Pasji zapor je odpravljen v občinah Poljčane, Brezje, Pekel, Stanosko in Lušečka vas.

Uradna dneva marib. okr. glav. se vršita v četrtek dne 12. maja v Slov. Bistrici in v četrtek dne 19. maja pri Sv. Lenartu.

Dražba občinskih lovov v mariborskem okr. glavarstvu za dobo od 1. jul. 1910 do 30. jun. 1916 se vrši: **9. maja v Slov. Bistrici** v pisarni mestnega urada ob pol 10. dop. za občine Slov. Bistrica, Zgor. Bistrica, Spodnja Nova vas in Laporje, ob 2. popoldne za obč. Cigonca, Sv. Martin na Poh., Spod. Ložnica in Zgor. Ložnica, **dne 10. maja istotam** ob pol 10. dop. za obč. Spod. in Zgor. Poljskava, Črešnjevci in Vrhloga, ob 2. pop. za Pretrež, Šmitsberg, Ritznoj in Pokošje, **dne 11. maja** ob pol 10. dop. v obč. pisarni v **Peklu** za obč. Peklje, Poljčane, Žabjek, Sv. Ana, ob 1. pop. za občine Hošnica, Vrhole in Stopno, **dne 12. maja istotam** ob 8. dop. za Stučnice, Brezje, Modraže, Jelovec, Makole, Dežno, ob 1. pop. za Stattenbreg, Pečke, Luščekovas in Hrastovec. Za poznejše dneve naznanimo prihodnjič.

Dramatično društvo v Mariboru uljudno vabi na I. redni občni zbor, ki se vrši v četrtek 12. majnika 1910 ob 8. uri zvečer v mali dvorani »Narodnega doma«. Dnevni red: 1. Poročilo predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika o računskem zaključku za preteklo in proračun za prihodnje leto. 4. Volitev 4 odbornikov in 1 namestnika. 5. Volitev 2 pregledovalcev računov in 2 namestnikov. 6. Določitev članarine podpornih članov. 7. Slučajni predlogi.

v O volitvi župana in obč. svetovalcev v št. Ilju se nam poroča od tamkaj: Boj se je bil do skrajnosti. Župana smo volili trikrat! Žreb je odločil za — Thalerja. Istotako je bilo pri volitvi občinskih svetovalcev: volilo se je trikrat in konečno je odločil žreb. Izvoljeni so: za 1. svetovalca Jožef Hornický („Nemec“), za 2. svetovalca dr. F. Mentel (Nemec) in za 3. g. F. Freiham (Slovenec). Poznali nismo nobenega kompromisa.

a Kurji zveličar. V Mariboru so prijeli in zaprli 61 letnega delavca A Puca od Sv. Marjete pod Ptujem zaradi kraje perutnine in so ga izročili okrožnemu sodišču. Kradel je perotnino v Dolgošah in drugih krajih mariborske okolice.

Vestnik

„Zveze slovenske napredne mladine.“

Jakob Kumerc.



Obljubili smo svoječasno, da prinesemo v našem listu sliko tega vrlega naprednega mladeniča, ki je dne 15. marca t. l. v Slivnici pri Celju umrl. To obljubo danes izpolnjujemo. Delovanje pokojnika priporočamo napredni mladini v posnemanje!

Na novo delo!

Glasilo češke napredne mladinske organizacije prinaša sledeči članek:

V nekoliko dneh bomo mogli naznaniti celemu češkemu svetu, da je v vseh okrajih kraljevine Češke izvedena trdna organizacija agrarne mladine. V vsakem okraju bomo imeli organizacijo mladih navdušenih delavcev, ki junaško stopajo pod zastavo agrarnega gibanja in hočejo delovati po svojih močeh in zmožnosti za kulturno in gospodarsko povzdigo češkega kmečkega ljudstva.

Ta okolnost nam daje povod, da znova spregovorimo o načelih, na katerih je zgrajena naša organizacija, in začrtamo pot, po kateri naj hodijo naši pododbori!

Predvsem je potrebno povdarjati že od prvih začetkov naše organizacije na vseh shodih, da zveza naše agrarne mladine sloni in mora sloneti na najširši podlagi prave ljudskosti, da so vrste organizirane agrarne mladine prožete z duhom čistega demokratizma. Iti moramo v vsako vasico. Povsod moramo propovedovati, da organiziramo kmečki naraščaj, brez razlike stanu, premoženja in spola, ter da ima v naši organizaciji vsakdo ceno po zmožnosti in delu. Mnogokrat že ponovljene besede, da ne poznamo razločka med sinom ali hčerko kmeta, kmečkega delavca, obrtnika ali trgovca na kmetih, se morajo v praksi povsod in pri vsaki priliki uveljavljati.

Na podlagi tega demokratizma pa je naša dolžnost povsod širiti razumevanje za našo stvar

in povedati vzroke, zakaj se agrarni naraščaj organizira. Hočemo zasigurati sebi in vsemu češkemu ljudstvu lepšo bodočnost. Hočemo skrbeti v svoji organizaciji za povzdigo svoje izobrazbe ter za kulturno povzdigo češkega kmečkega ljudstva sploh, da bi najširše vrste kmečkega ljudstva spoznale veliki pomen in važnost samopomoči v gospodarskem delu. Mladina mora biti sodelavec pri vsakem delu, ki pelje do zboljšanja sedanjega stanja našega kmeta.

Zato je naša prva naloga si poiskati prijateljev naši stvari. V vsakem okraju moramo iti od občine do občine, povsod s prirejanjem predavanj pridobivati člane in si jih vzgojiti za dobre delavce za narodni napredek. Ni mogoče, da bi ta predavanja mogel prirejati osrednji odbor naše organizacije, ampak je naravno potreba, da si vsaka okrajna organizacija (pododbor) vzgoji celo vrsto delavcev, ki bodo šli vsako nedeljo v nekatere občine, propagirali potrebo organizacije in se posvetovali o raznih vprašanjih, ki se tičejo češkega kmečkega ljudstva.

(Dalje sledi.)

Gospodarski paberki.

O zboljšanju travnikov.

Semttertja imamo travnike, ki so v tekni časa močno opešali, tako da se prav slabe košnje dosežejo. Krma, ki se po takih prostorih dobi, tudi ni dosti prida, kar je umevno, kajti namesto dobrih trav raste po takem prostoru malo vredne zelišče, resje in pa razni plevel. Gledati nam je, da ne bomo nadalje takih prostorov tako ležati pustili, ampak z obdelovanjem in gnojenjem zdatno zboljšali, ter tako njih vrednost povišali ker bodo rodovitnejši.

V enakem slučaju nam je takole postopati: Po opešanih prostorih nam je raztrositi nekaj travnega in deteljnega semena, to seveda po takih mestih najbolj, kjer je ruša prav močno oslabela. To delo izvršimo tako, da prostor prevlačimo najprej z brano, potem pa omenjeno seme raztrosimo in zopet pobranamo. To opravilo se lahko izvrši v zgodnji spomladi ali pa v poletnem času, kadar smo seno spravili. Boljše je, ako se stori to v spomladi, ker ima seme večjo množino vlage za kalitev, ter imajo rastlinice čas skozi celo leto se razvijati.

Gospodarji tudi v enakem slučaju pustijo travo prezoreti, da se osuje, ter tako seme samo zaseje, kar pa ni priporočljivo, kajti košnja, ki se potem doseže na takem travniku, je zelo slaba, torej ravnamo bolj modro, ako kupimo seme ter ga sami zasejemo.

Prav rado se trosi po travnikih seneni drobir, kateri je pa običajno malo vreden po naših krajih, ker so vobče naši travniki bogati raznega plevela, ki je slab za krmo, pa tudi zato, ker kosimo travnike ob času cvetja; tačas šele nekatere zgodnje trave dozorevajo, od teh odpade seme pri sušenju, od ostalih pa ne dozori. Seneni drobir je dober pa le za pušče, košenine in meje. Je pa manj vreden ko otava, ker ima še več plevela vmes, zlasti trpotec obsega glavni del.

Nepravilno se ravna tedaj pri posestvu, kjer gospodar napravlja travnik tako, da seje seneni drobir in nekoliko detelje vmes. Ruša je skažena že od prvega početka s tako setvijo; tak travnik ne da nikdar tako obilih in dobrih košenj, kakor pa če se tako postopa, kakor že omenjeno, namreč, da se poseja gotove množine zmesi travnega in deteljnega semena.

B. S.

v V varstvo kmečkih posestev je izdalo justično ministerstvo naredbo, ki določa, da kmečkih posestev, ki so prišla na neprostoovoljno dražbo, ni potrebno (kakor doslej) dražiti in prodajati v celoti. Odslej bo dovoljeno dajati na dražbo tudi posamične parcele, ali pa pri-erne komplekse. To pa po drugi strani ni dopustno v slučajih, kjer se s takim nadrobnim draženjem razkosajo lepa posestva, ki se lahko racionelno in dobičkanosno obdelujejo. Sodišča imajo dolžnost, da se v slučajih, ko sama ne morejo konstatirati, ali tvori kako gospodarstvo enoto ali ne, informirajo pri izvedencih, ali gospodarskih korporacijah. Na ta način se na eni strani zabrani razkosavanje posestev, ki tvorijo gospodarsko enoto, a se lahko ob enem pomaga kmetom, katerih posestvo prihaja na dražbo. S tem, da se dražijo posamične parcele, se včasih ubrani popolnega poloma posestnika, ki je prišel na dražbo radi majhnih dolgov, ki se lahko pokrijejo s skupičkom nekaterih parcel, ali pa se doseže s parceliranjem večje skupne svote.

Kot bol-čine olajšajoče, vnetje odvrta-joče, zaceljenje pospešujoče obvezno sredstvo, katero se je mnogokrat v raznih slučajih pri ranjenju z ugodnim uspehom uporabljalo, je kot tako znano po vsej monarhiji že čez 50 let prizkušeno domače sredstvo, praško domače mazilo iz lekarne **B. Fragner ja, c. kr. dvornega dobavitelja v Pragi** in se je zategadelj isto upeljalo po vseh lekarnah. Mazilo vkljub večletnemu obratovanju ne izgubi svoje moči in bi se zato moralo isto imeti v vsaki domači lekarni.

Slovinci v tujini.

Iz Gradca. (Iz peresa zavedne slovenske mladinke.) Dovolite, gospod urednik, tudi meni, da napišem par vrstic za vaš cenjeni list o malomarnosti, brezbrzičnosti in narodni zaspanosti nekaterih graških

Slovencev. Akoravno imamo res težko stališče tukaj, ker nam pri vsakem narodnem delu naši sovražniki Nemci nasprotujejo, vendar z zjedinenjem, vztrajnim, pogumnim delom bi lahko dosegli mnogo boljših uspehov. S tem bi tudi najlozje pokazali našim smrtnim sovražnikom, da smo še in ostanemo trdna skala, ki se ne bo razrušila, naj še tako bijejo ob njo valovi nemškega nasilstva. Pa ako hočemo res doseči boljše čase, ne smemo samo spatii in kimiti ter potem javkati, kako nas Nemci zatirajo. Zjediniti se je treba ter skupno delovati za napredek Slovenstva v Gradcu. Žalostno je, da smo Slovenci v Gradcu razkropljeni na toliko društev, ker tako ne moremo ničesar doseči, posebno pa še, ker vsi lenarimo. Ne vidimo dela, akoprav se pogrezamo v blatu gnilobe, narodne zaspanosti, brezbrzičnosti itd. — Žalostno, res! Le malo jih je (a tem vsa čast!), ki res neustrašeno delujejo za napredek graških Slovencev. Nekateri so pa tudi tako visokoglavni, in še celo v odboru nekega slovenskega društva, da, če se jih na ulici slovensko pozdravi, niti odgovora ne dajo. To so pač taki, ki se delajo narodne, kadar s Slovenci občujejo, in lepo jim teče slovenska govorica; ako pa pridejo z Nemci v dotiko, si pa že ne upajo slovensko govoriti, akoravno se morajo mnogo mučiti, predno spravijo kakšno prav nemško besedo iz ust. Take ljudi zasmehujejo celo pravi Nemci, ker se sramujejo pred njimi, da so Slovenci, namesto da bi jim jasno pokazali, da so ponosni na svoj materni jezik, ki bi ga naj zmiraj ponosno branili pred sovražniki. Lep zgled nam dajejo naši dragi bratje Čehi, kako naj ljubimo in spoštujemo svoj materni jezik. V nedeljo dne 24. aprila so priredili Čehi gledališko predstavo, katere se je z veseljem udeležilo mnogo odličnih čeških rodbin, udeležilo se je je tudi slovensko društvo »Domovina«, — dočim smo pogrešali slovenske inteligence in drugih slovenskih društev. — Prostori so bili natlačeni, tako da že ni bilo skoro mogoče prostora dobiti. Igralci so vkljub malemu prostoru častno rešili svojo nalogo ter želi burno priznanje. Nazadnje so se prebrale brzozjavne častitke bratov Čehov, ki so se spominjali svojih bratov v tujini. Tudi slovenska društva bi lahko priredila kako predstavo, a pri tem jim manjka vztrajne in pogumne volje. In sploh: kateri bi se radi potrudili, to je pač največ slovensko delavstvo, nimajo toliko pripravnega časa, kateri pa bi imeli dovolj lepe priložnosti in zmožnosti, to so dijaki in druga slovenska inteligence, pa nočejo. Dijaki se izgovarjajo, da imajo prav malo časa, češ da se imajo veliko učiti. Čemu pa potem po cele popoldneve po nemških kavarnah hodijo ter podpirajo najhujše sovražnike vsega, kar je slovensko?! Kako potreben je Narodni Dom v Gradcu! — Ako dovolite, gospod urednik, vam še bom večkrat poročala kaj novega iz Gradca. Do tedaj pa kličem vsem krepki: Nazdar!

Poučni kotichek.

Zdravniški pregled pred vstopom v zakon. Na Norveškem morajo osebe, ki so bile bolne in zdravljene na kaki spolni bolezni, podpisati izjavo, da ne bodo pred pretekom gotove dobe stopile v zakon. Izven tega je žensko društvo poslalo narodno skupščino (drž. zbor), naj sklene postavo, da se mora vsakdo, ki hoče stopiti v zakon, prej dati zdravniško preiskati. Šele če dobi od zdravnika potrdilo, da je zdrava in da ni nobene nevarnosti za bodočega tovariša, oziroma tovarišico v zakonu niti za potomstvo, sme stopiti v zakon.

Potne noge. Mnogo je ljudi, ki se jim hudo potijo noge, da se že skoro bojijo iti med ljudi vsled smradu, ki ga širi ta pot. Svetovati je takim ljudem, da si napravijo vsaj dvakrat v tednu kopel za noge v mrzli ali mlačni vodi, dalje, da nogavice po možnosti vsak dan premenjajo in si natrosijo vanje prahu od česlovine ali tanina.

Razne novosti.

a Marijina devica — mati — morilka, vse v eni osebi je 22 letna posestnikova hči Lenčka K. iz Zgoš pri Begunjah. Ona je porodila dne 22. aprila zdravo moško dete a že drugi dan ga je zadavila. Nesrečna devica je priznala zločin in sedaj je že zaprta v Radovljici. Njeno Marijino družbo je ustanovil sam škof in njegov nadpastirski blagoslov tako slabo učinkuje, kaj še te imamo potem pričakovati od onih družb, ki si jih ustanavljajo navadni kaplani.

v Posledice nepremišljenosti. V kmetijski gospodarski šoli v Hochstrassu pri Stössingu je slavila prednica god. Ob tej priliki je oskrbnik, 37 letni Leber, streljal iz možnarjev. Ker se eden ni vžgal, je hotel Leber naboj izvrtati, pri tem pa se je naboj vžgal in ves prasnil v lice Leberju, ki strašno poškodovan. Obe oči mu je izžgalo.

Listnica uredništva.

„Pičispak“: Le pošljite! kar bo porabno, pride. Zdravi! — **Pacijje:** Stvar vendar veliko preosebna in bi si s tem marsikoga odbili. Poročajte kaj drugega; če se kaj kritikuje, se mora to storiti stvarno in ne z osebnimi napadi. Le tako se kaj doseže. Zdravi! — **Griže:** Žal danes ni več šlo. Kar ne bo zastarelo, prihodnjič! Pozdrav! — **Št. Juri ob j. ž.:** Ono zaradi lova in obč. sej prihodnjič, ker danes žal ni več prostora. Bog vas živil! — **Slovenjgradec:** Tudi Vaše žalibog ni šlo več obširno za to številko. Pišite, če ni zastarelo, potem v prihodnji številki celo. Danes priobči stvar v celoti „Nar. Dnevnik“. Iskrene pozdrave!

Sukno

ševjot in kamgarn za moške obleke se dobi v velikanski izbiri in nizkih cenah v narodni veletrgovski hiši

R. Stermecki, Celje.

Vzorci proti vrnitvi zastoj in pošiljatve čez K 20'— franko. Zahtevajte „Bomba“ tkanina, preizkušena najboljša za žensko in možko perilo. Kos 28 m franko K 15'50. Naročite cajgaste ostanke po 20 m trpežni K 8'—, fini K 10'—, zelo fini K 12'—.

V najem se da

vsled rodbinskih razmer **gostilna in mala trgovina.** — Ker ni daleč na okoli nobenega krojača, bi zategadelj tam krojač (tudi čevljar) zelo dobro izhajal. — Kje, pove upravništvo „Narodnega Lista“ v Celju. 128 3-2

Na prodaj

je zemljišče, tričetrt ure od Maribora, v kat. občini Vodole, občina Karčevina, v obsegu 17 oralov, 2 orala vinograda z ameriškimi nasadom, 2 orala hoste, njive, travniki in lep sadonosnik, hiša z gospodarskim poslopjem, živina in vse potrebno. Ponudbe na **Josipa Serneč**, posest. sina, **Gradiška p. Pesnica.** 116

Kdor je osivel, izgleda star.

Izvrstna zajamčeno neškodljiva sredstva za barvanje las so:

1. Vitkov „Vedno mlad“ plavo, rjavo, in črno barvilo. Pobarva takoj in trajno. Ena škatlija štiri krone.

2. Vitkov „Mucin“, stekleničica eno krono.

Ta sredstva za barvanje las so se jako dobro izkazala v tisoč slučajih. Edino pristna iz kem. laboratorija

Fr. Vitek & Co., Praga II.

Zahtevajte samo Vitkove preparate, vse druge zavrnite!

Prva švicarska tovarna za čokolado

išče pri strankah dobro vpeljanega

krajnega zastopnika

Natančne ponudbe pod šifro: „Ur 5720 e“ na anončni urad **Union-Reclame, Bern.**

188 1

Ne postavljajte se v nevarnost

in pustiti, da se ranitev izcimijo po nesnagi v težko ozdravljivo rano; zakrijte taisto skrbno z kakim preizkušenim sredstvom za obvezo.

☉ Že 40 let se je izkazalo mečilno vlačno mazilo, takozvano praško domače mazilo kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To obvaruje rane, olajšuje vnetja in bolečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

☛ Razpošilja se vsak dan.

1 pušica 70 vin. Proti predplačilu K 3'18 se pošljejo 4 pušice, za 7 K pa deset pušic pošlino prosto na vsako postajo avstr.-ogrske monarhije

Pozor na ime izdelka, izdelovatelja, ceno in varstveno znamko. Pristno je po 70 v.

Glavna zaloga

B. Fragner, c. in kr. dvorni dobavitelj

lekarna „Pri črnem orlu“

Praga Mala strana, vogal Nerudove ulice št. 203.

Zaloga v lekarnah Av.-Ogrske.

Rafael Salmič



trgovina z urami in zlatino v „Narodnem domu“ v Celju.

Velika izber novosti, zlatih in srebrnih verižic, priveskov, dolgih zaponk, zapestnic, uhanov, prstanov, gospodskih in damskih ur, nastavkov, jedilnih sprav, predmetov v novem srebru, optičnih predmetov i. t. d. Naročite cenike. Postrežba točna in solidna.

Kemična pralnica

H. Volk v Šoštanju.

Urejena z najnovejšimi stroji. Se priporoča za čiščenje raznih oblek. — Delo solidno in se v teku tedna zgotovi. — Za v snaženje izročene stvari se jamči.

Edino narodno podjetje te vrste!

Zbiralnica za Celje in okolico pri gosp.

Jožefu Hočevarju v Celju

Modni salon — Kolodvorska ul. št. 5.

Pluge, brane,

peronospora - brizgalnice in vse poljedelske stroje, žične mreže in umetna gnojila priporoča po najnižjih cenah

trgovina z železnino „Mercur“, P. Majdič, Celje.

Winko Kukovec

stavbeni podjetnik in tesarski mojster, lastnik parne žage na Lavi pri Celju

prevzame vsakovrstna

61 50-15

stavbena zlasti tesarska dela.